

Sid 2 | **LEDAREN:** Är det okej att utnyttja snackisar för allvarigare syften? Ja – särskilt när de avslöjar vår blindhet.

TORSDAG 12 MARS. NR 11/2015

Tillsammans mot hat Sidan 5

Lätt att laga och älskas av alla Sidan 7

Kyrkan sände inte Galileo i fängelse Sidan 8

Kyrkan saknar regelverk för valkarantän

När kyrkans anställda engagerar sig partipolitiskt kan det sända ut felaktiga signaler.

Samtidigt kan vi inte begränsa aktiva samhällsmedborgare, säger professor Tage Kurtén. **SIDAN 4**

Leka kyrka

Sidan 20

Ritar karta över kärleken Sidan 10

Klaus Härö vill lämna spår han kan stå för Sidan 12

Hjälper prostituerade och flyktingar i Aten Sidan 2

LEDARE MAY WIKSTRÖM

Blunda inte för blåsvart!

KP MÅNADENS STORA snackis på sociala medier var den randiga klänningen. I korthet: ett optiskt fenomen delar betraktarna i två grupper, där den ena tydligt uppfattar en klänning som vit med guldränder. Samtidigt är en minst lika stor grupp övertygad om att plagget är blått med svarta ränder. Tjejen som annonserade ut sin klänning kunde knappast ana vilken social mediastorm hon satte igång. Otaliga är de häftiga åsiktsutbyten som förts kring den vit-guld-blå-svarta synvillan.

Futtig frågeställning kan man tycka, när krigen blossar och människor svälter och förtrycks. Men mänskligt är mänskligt och den lokala Frälsningsarmén i Sydafrika fångade bollen rakt i handsken och utnyttjar nu klänningen för att synliggöra en av de smärtsammaste och mest allmänna synvillorna av alla.

I DERAS version poserar en vit kvinna i den tydligt guld-vit-färgade kreationen. Texten ovanför lyder "Varför är det så svårt att se svart och blått? En av sex kvinnor är offer för misshandel". Kvinnan på bilden har stora blåmärken på flera ställen på kroppen, svarta och blå.

Visst finns det säkert de som tycker att det här är både osmakligt och publikfrieri, men kampanjen sätter strålkastarna just på den märkliga effektmiljevåldet har. Fastän tecknen många gånger är så uppenbara leder de inte till någon åsiktsstorm och sorgligt sällan till handling. Kvinnan som blir slagen är låst i sin hopplösa situation, bunden i en skam som inte egentligen är hennes och förvägrad också det självklara – att ens bli sedd.

DE OVÄNTADE synliggörandena av familjevåldet är de som drabbar oss mest. De kommer oftast mitt i det trevligaste trevliga när vi överhuvudtaget inte är inställda på att serveras sanningar och därför är oskyddade för dem. Det är bara rätt åt oss. Så oskyddade är också de som drabbas i verkligheten.

Ett liknande synliggörande stod Star Treks kapten, det vill säga den brittiske skådespelaren sir Patrick Stewart, för. Återigen är det de sociala medierna som står för spridningen. En amatörvideo visar hur Stewart under ett publikt framträdande plötsligt får en fråga av en kvinna i publiken om hans engagemang mot kvinnomisshandel.

Det bottnar i hans egen barndom, där modern blev slagen av fadern, själv ett offer för obehandlad posttraumatisk stress. "De i världen som kan göra allra mest för att förbättra livet för miljoner av kvinnor och barn är män", slår Stewart fast. Och när kvinnan stammande fortsätter och talar om den skam hon och andra slagna känt blixtrar det värre än i Star Trek. Han hör nämligen den fråga som bränner mest: "Var det mitt fel?" Som pojke hörde Stewart ambulanspersonal säga till modern att hon måste ha gjort något för att provocera hans far. "Låt mig säga, en gång för alla: Det är fel! Våld är aldrig ett alternativ!"

Blindhet är det inte heller. Den binder offer i en skam som är vår gemensamma.

"Det är bara rätt åt oss. Så oskyddade är också de som drabbas i verkligheten."

PROFILEN: JESSIKA SUNDFORS

"Jag var beredd på det värsta, men det blev ändå en chock för mig att se hur dåligt ställt det kan vara inom EU."

Ger sin dröm liv

Ända sedan hon gick i lågstadiet har Jessica Sundfors velat ta hand om andra. Nu ger hon sig iväg till Grekland för andra gången inom ett år för att jobba med flyktingar och prostituerade i Aten.

TEXT OCH FOTO: JOHAN SANDBERG

I skolan handlade det mycket om att ta hand om dem som var ensamma.

– Eftersom jag själv varit ensam i skolan visste jag hur de kände sig.

Nu har hennes fokus utvidgats till att hjälpa flyktingar och prostituerade. I höst var **Jessika Sundfors** nio veckor i Aten som volontär för en organisation som arbetar med att hjälpa flyktingar.

– Jag har länge haft en dröm att åka iväg och hjälpa folk någonstans, men jag har skjutit upp det för att jag inte funnit den rätta platsen. Genom Martyrkyrkans vänner fick jag tips om Samaria Church och jag kände direkt att det var rätt. Organisationen är helt beroende av volontärer, säger hon.

Sedan hon kom hem i november har hon jobbat som personlig assistent. Arbetet har gett mersmak och nu överväger hon att utbilda sig till närvårdare.

– Efter grundskolan var jag inte intresserad av vårdutbildning utan blev kock i stället. Nu har jag sett att Gud också kan använda den utbildningen.

Det såg hon i Samaria där hon jobbade i köket.

– Två kvällar i veckan bjöd vi flyktingar på middag. De flesta var papperslösa flyktingar från Afghanistan. En kväll kom även hemlösa rumäner och albaner till Samaria på middag. Jag hade också ansvar för luncherna för språk- och bibelstuderandena.

Middagarna samlade mellan 200 och

300 flyktingar till kyrkan, en byggnad som egentligen var ett våningshus. Middagarna inleddes alltid med andakt och efteråt fick de som ville samtala.

– Även om jag mest var i köket fick jag ändå rätt bra kontakt med de flyktingar som talade engelska. Många kom för ett samtal efter middagarna. De afghanska flyktingarna är väldigt öppna för nytt och flera kom till tro.

De som kom till tro hittade genast en församling. Det hölls gudstjänst i kyrkan varje söndag.

– Jag kom ofta in på samtal om tro, men jag var inte med om att någon konkret skulle ha omvänt sig. Men vad som hänt efter alla samtalen vet jag inte.

Försöker gå till Tyskland

Hon såg en stor nöd i stadsdelen.

– Många flyktingar kom gående till middagen, långa vägar tillsammans med sin familj. De bodde vanligtvis i små lägenheter utan bekvämligheter. Många flyktingar bodde också i parkeringar eller på gatorna. Till kyrkan kom de också för att lära sig språk och därmed ha lättare att ta sig vidare.

De papperslösa flyktingarna riskerar fängelse i Grekland.

– De blir förföljda och misshandlade. Men de kan heller inte lämna landet eftersom de saknar papper.

Många kommer till Grekland med hjälp av människosmugglare som

lämnar dem när de väl kommit in i landet.

– Några försöker ta sig vidare till fots, en del försöker gå ända till Tyskland. Men om man är papperslös är det svårt. Många omkommer eller hamnar i fängelse. Jag lärde känna flyktingar som suttit i fängelse i flera år. De släpps ut utan att deras situation förändrats och de riskerar att på nytt hamna i fängelse för samma brott.

Samaria Church finns i en stadsdel som turisterna avråds från att besöka. Förutom flyktingar finns där narkomaner, hemlösa och prostituerade.

– De första veckorna var jag lite rädd när jag gick ensam hem i mörkret på kvällarna. Rekommendationen var att inte att röra sig ensam där om kvällar-

KYRKPRESSEN KONTAKTA REDAKTIONEN

Ansvarig chefredaktör
May Wikström
tfn 040 153 0313
may.wikstrom@kyrkpressen.fi

Redaktion i Helsingfors
Sandvikskajen 13
00180 Helsingfors
tfn (09) 612 615 49/
040 831 6545

E-post: redaktionen@kyrkpressen.fi

Redaktion i Österbotten
Norrmalmsgatan 21 A
68600 Jakobstad
tfn 040 831 3599

Redaktörer:
e-post: fornamn.efternamn@kyrkpressen.fi

Christa Mickelsson
tfn 040 831 6788

Michaela Rosenback
tfn 040 831 6322

Johan Sandberg
(Österbotten)
tfn 040 831 3599

Sofia Torvalds
tfn 040 831 6748

Webbredaktör:
webred@kyrkpressen.fi

Layout: Malin Aho
tfn 040 831 6902

Utgivare:
Fontana Media Ab

Bank:
Danske Bank
IBAN: FI34 8000
13011585 40
BIC: DABAFIHH

Paradbild:
Sofia Torvalds

Tryck:
Botnia Print,
Karleby

KYRKPRESSEN ANNONSINFORMATION

Annonsredaktör:
Erika Rönngård
tfn 040 831 6614,
annons@kyrkpressen.fi

Annonspriser:
Färg 2,05 €/spmm
Svart-vit 1,65 €/spmm
Moms 24% tillkommer

Radannonser:
4,50 €/rad inkl. moms.

Familjeannonser:
1 €/spmm inkl. moms.

Lämna in din annons utan extra kostnader via annonsverktyget på www.kyrkpressen.fi! För familje- och radannonser per telefon, mejl eller post tillkommer 5 euro i serviceavgift. Kyrkpressen utkommer normalt på torsdagar och inlämning av annonser sker senast torsdag veckan före. Radannonser bör inlämnas senast kl.12.00 på torsdag

veckan före. För mera detaljer se mediekortet www.kyrkpressen.fi

Annonsförsäljning:
fornamn.efternamn@kyrkpressen.fi
Leif Westerling,
tfn 050 329 4444,
fax (09) 278 4138

Jonny Åstrand,
tfn (06) 347 0608,
eller 0500 924 528,
fax (06) 347 1018

Prenumerationer och adressändringar:
tfn 040 831 6614,
prenumeration@kyrkpressen.fi.

Adressändring sker automatiskt via din församling då du gör flyttanmälan. Om du har prenumererat via Kyrkpressen kontaktar du oss.

Prenumerationspriser:
Finland & Norden 65 €
Utlandet 84 €

na, men jag måste ju hem från kyrkan. Jag kände att Gud var nära mig och beskyddade mig hela tiden. Jag uppfattade inte ens någon farlig situation, men jag hörde ju att det hände en del i det kvarteret.

Även greker drabbas

Den ekonomiska krisen i Grekland har satt sina spår i gatubilden.

– Många greker är hemlösa, speciellt de äldre. Man ser dem ute på gatorna där de försöker förtjäna pengar, till exempel genom att musicera. Först ser det trevligt ut, men när man ser att de står där varje dag nästan dygnet runt förstår man att de inte gör det frivilligt. Man skulle vilja hjälpa dem allihopa, men det går ju inte.

SEDAN NOVEMBER har Jessika Sundfors varit hemma och jobbat ihop pengar för en ny volontärvistelse i Aten.

Under de nio veckorna hon bodde i Grekland ordnades tre demonstrationsdagar då allting stod stilla.

– Jag blev vittne till en demonstration. Den gick ganska lugnt till. I demonstrationen deltog också flyktingar som bodde på gatan. De tog med sig alla sina tillhörigheter. Det var ovanligt att de fick vara i fred, de är ofta utsatta för misshandel av polisen.

När hon nu står i beråd att återvända vet hon mer om vad som väntar henne.

– Förra gången var jag beredd på det värsta, men det blev ändå en chock att se hur dåligt ställt det kan vara inom EU.

På lördag ger sig Jessika Sundfors av på nästa sejour till Aten.

– Då jag kom hem i november hade jag siktet inställt på att återvända på

våren när de har brist på volontärer. Den här gången har jag inte bokat någon returbiljett och jag hoppas kunna stanna i några månader. Jag stannar så länge min ekonomi tillåter.

Den här gången ska hon också hjälpa prostituerade till ett annat liv genom organisationen Threads of Hope.

– Man räknar med att det finns 300 bordeller i området, av vilka bara en handfull är lagliga. Dessutom finns där gatuprostitution. De flesta prostituerade är offer för trafficking. Jag har förstått att många kommer från Ryssland och Östeuropa, men också från Afrika. Threads of Hope hjälper kvinnorna bland annat genom att lära dem sy och sälja sina hantverk så att de kan finna ett annat sätt att försörja sig på.

JESSIKA SUNDFORS

KOMMER FRÅN LARSMO, 24 ÅR.

UTBILDAD KOCK, HAR SENAST JOBBAT INOM HEMSERVICE.

RESER PÅ LÖRDAG TILL ATEN SOM VOLONTÄR FÖR DE KRISTNA ORGANISATIONERNA SAMARIA CHURCH, SOM HJÄLPER FLYKTINGAR, OCH THREADS OF HOPE HELLAS, SOM HJÄLPER PROSTITUERADE.

Miss Finland besökte ungdomskväll

UTSEENDEIDEAL. – Man får sällan höra något positivt om sitt utseende när man jobbar i skönhetsbranschen. Däremot får man många falska vänner som tycker det skulle vara så roligt att gå på kaffe tillsammans.

Det sa **Ninna Laaksonen**, Miss Finland 2006, som besökte en ungdomssamling i Matteus församling förra veckan. Det var ungdoms-

marna själva som bjudit in Laaksonen till den ”think-show”, en slags blandning mellan talkshow och diskussionskväll, som hjälpledarna ordnar. Temat för kvällen var utseendeideal. – Idealen förändras hela tiden. Någon drar i väg och sätter trender men det bästa är om du kan vara dig själv, säger Laaksonen.

Också kyrkans kläd-

kod diskuterades. Finns det fortfarande regler för hur man ska klä sig?

– Förr gällde klädkoderna överallt, nu finns de ingestans. Inte heller i kyrkan är det längre någon som anmärker på klädseln, säger kyrkoherde **Stefan Forsén**.

Han uppmanar ungdomarna att använda sunt förnuft och fundera på vilka signaler de vill ge med

sin klädsel.

– Klä dig så som du själv trivs bäst. Om du känner dig bekväm och som dig själv så behöver du inte kontrollera om du är lämpligt klädd, tyckte Forsén.

NINNI LAAKSONEN (till höger) berättade om realiteterna i skönhetsbranschen på ungdomssamling i Matteus. FOTO: NINA ÖSTERHOLM

Ingen kampanj i predikstolen

VALKARANTÄN. Inför det stundande riksdagsvalet har flera av samhällets ivrigaste debattörer försatts i karantän. Det gäller ändå inte präster eftersom kyrkan saknar regelverk för karantäntid.

TEXT: MICHAELA ROSENBACK

ILLUSTRATION: WILFRED HILDONEN

Inför ett val uppstår frågor kring synlighet, rättvisa och vem som får komma till tals i vilka sammanhang. Enligt Yles verksamhetsprinciper bör personer som har direkt publikkontakt eller stor inverkan på ett programs innehåll behandlas som en kandidat från den dag personen meddelar om sin kandidatur. För kyrkans anställda finns inga sådana regler.

– Vi har inte något eget regelverk i kyrkan som skulle gälla valkarantän. Prästerna har en hel del offentliga uppdrag och de är synliga i samhället, men de måste kunna sköta sitt jobb trots att de är uppställda, säger **Clas Abrahamsson**, notarie vid domkapitlet.

Stina Lindgård är kyrkoherde i Lappträsk svenska och Liljendal församlingar och kandiderar för SFP i vårens riksdagsval.

– I princip tycker jag att det skulle vara okej med en karantän också för präster, men jag förstår att det i praktiken kan vara problematiskt till exempel i små församlingar där man kanske bara har en enda präst. Hur gör man då om den personen är uppställd?

Stina Lindgård anser inte att det finns någon risk för att en uppställd präst skulle börja föra kampanj från predikstolen.

– Då är man nog väldigt oansvarig som präst och har missförstått hela uppdraget. De åsikter man har i politiken förs fram på annat håll och inte inom kyrkans verksamhet.

Professor i teologisk etik, **Tage Kurtén**, håller med henne om att predikstolen inte är en plats för valpropaganda.

– Men det utesluter inte att man får säga saker som har politiska implikationer. Här kommer den egna prästens omdöme och sunda förnuft in i bilden. Personen bör kanske tänka över sina ord extra noga i valtider och om man inom församlingen upplever att det är nödvändigt och möjligt kan man ändra på predikoturena inför valet. Men vi behöver inte skapa ett skilt regelverk, säger Tage Kurtén.

Han anser ändå att föreställningen om att religion och politik är två skilda saker borde revideras.

– Jag tycker att det är en felaktig uppfattning. Man kan inte skilja åt livet som kristen och livet som politiskt involverad. Alla är involverade i det politiska spelet vare sig vi vill det eller inte. Och det är också då våra kristna värderingar får betydelse. Tar du ställning mot eutanasi, men vill jobba för miljön så säger det någonting om

dig som människa och som kristen.

Allas präst

Tage Kurtén är ambivalent i frågan om karantän inför val.

– Att vissa personer hindras att utöva sitt yrke för att de ställer upp i ett val är naturligtvis inte bra ur en demokratisk synvinkel. Samtidigt kan man ur samma demokratiska synvinkel förstå att de som normalt inte syns i medierna uppfattar den synligheten som andra får som orättvis.

När det gäller just prästers kandidatur och hur mycket kyrkan ska blanda sig i politiken anser han att frågeställningen är onödigt snäv.

– Då måste vi först fråga oss vad och vem som är kyrkan? De anställda? Varje medlem? Alla kandidater som är uppställda och hör till kyrkan representerar också kyrkan i någon bemärkelse, även om de kan höra till olika partier och kämpa för olika saker. De är ändå en del av kyrkan i politiken. Sedan kan man diskutera om det i alla sammanhang är klokt att kyrkans anställda ställer upp. Om en profil för den kristna tron ställer upp för Samlingspartiet, betyder det då att kyrkan är höger? De signalerna kan felaktigt sändas ut och däri ligger en svårighet. Men det finns heller ingen anledning att förbjuda eller begränsa aktiva samhällsmedborgare som verkar för det goda i världen, säger Tage Kurtén.

Clas Abrahamsson ser en annan eventuell problematik i att kyrkans anställda ställer upp i val.

– Prästen ska vara hela församlingens präst och om man profilerar sig partipolitiskt kan det leda till att någon känner "det där är inte min präst". Sedan beror det på vilken tjänst man har. Är man kyrkoherde ska man kanske vara lite försiktigare, säger Abrahamsson.

Stina Lindgård menar att politisk tillhörighet i kombination med prästyrket inte kan avgöra om man ska få ställa upp i val eller ej.

– Det kan finnas flera frågor som gör att någon i församlingen känner att jag inte är den rätta kyrkoherden för just dem. Partipolitisk tillhörighet är bara en av dem.

Tage Kurtén tycker att den som ställer upp ska göra det med eftertanke, men framhäver också han att situationen är komplex.

– De politiska preferenserna är bara en sida som prästen visar upp. Att köra omkring i en dyr bil är en annan. Det sänder också ut signaler.

Katolska och ortodoxa präster får enligt traditionen inte ställa upp i politiska val.

Man kan inte skilja åt livet som kristen och livet som politiskt involverad. Tage Kurtén

HÖSTDAGAR AFFISCHTÄVLING

Årets Höstdagar laddar upp med affischtävling

Nu är det klart vilket som blir Höstdagstemat för HD 2015: *vem vet*. Liksom i fjol utlyses en affischtävling i anslutning till temat. Tävlingsstiden går ut den 20 mars.

Höstdagarna arrangeras av Förbundet kristen skolungdom. Årets Höstdagar går av stapeln 30.10–1.11 i Toijala.

UTMANING SLÖJA

Kristen kvinna bär hijab

Jessey Eagan är en kristen kvinna bosatt i Illinois, USA, som bestämt sig för att bära hijab under fyrtio dagar. Syftet är att ta reda på hur samhället bemöter en kvinna med slöja. På sin blogg chutesandleaves.wordpress.com berättar hon om sina erfarenheter.

– Folk tenderar att klassa alla muslimer som extremister. Jag vill komma ihåg att alla är unika, och genom att göra det här påminner jag också andra om att välkomna och inkludera människor oberoende av deras utseende, säger Eagan till tidningen Christian Post.

ORTODOX KONFLIKT

”En ytterst allvarlig sak”

– Det är ett brott mot hela den ortodoxa världens seder och bruk, sa ärkebiskop **Leo** förra veckan till Kotimaa24 och syftade på att Metropolitan **Ambrosius** låtit den lutherska biskopen **Irja Askola** medverka i en prästvigning i Uspenskijkatedralen och också inbjudit henne till altaret.

Ambrosius förklarade inbjudan genom att hänvisa till vikten av ekumeniska kontakter. Ortodoksi.net, som var först med nyheten, skriver på sin webbplats att det i flera länder är förbjudet för kvinnor att gå in i altarrummet.

Karleby tvekar om uthyrning av Yxpila kyrka

FASTIGHETER. Gemensamma församlingsrådet i Karleby tvekar att hyra ut Yxpila kyrka till Sley. Efter en omröstning där ordförandes röst avgjorde förpassades förslaget om att inleda förhandlingar till ny beredning.

TEXT OCH FOTO:
JOHAN SANDBERG

Den finska lutherska evangelieföreningen Sley har begärt förhandlingar med samfälligheten i syfte att få hyra kyrksalen och serveringsutrymmet.

Men det gemensamma kyrkorådet tvekar. Efter en diskussion och omröstning där rösterna föll 5-5 och ordförandes röst avgjorde gick man in för att utreda uthyrningen grundligare.

– Vi vill veta tågorning och vad kyrkolagen säger om att hyra ut kyrkbyggnader innan vi börjar diskutera en uthyrning, säger rådets ordförande **Jouni Sirviö**, kyrkoherde i Karleby finska församling.

Yxpila kyrka hör till de fastigheter som samfälligheten tidigare listat som möjliga objekt att sälja eller hyra ut. Borde man inte därför ta tillfället i akt när man har en hyresgäst?

– Den åsikten framfördes också under den grundliga diskussion vi förde, säger Sirviö. Men vi valde att gå in för tilläggsutredningar.

Sirviö vill utreda både Sleys önskemål och för-

samlingens framtida behov av kyrkan.

– Yxpila är ett område där många flyttar in just nu, det byggs nya hus och gamla hus byter ägare.

Någon tidsram för den nya beredningen sattes inte. Sirviö säger att det inte brådskar.

Sley räknas som en av kyrkans konservativa väckelserörelser. Finns det någon teologisk tveksamhet bakom beslutet?

– Någon teologisk tveksamhet hördes inte under församlingsrådets möte. Det finns förståelse för den evangeliska rörelsen inom församlingen.

Yxpila kyrka invigdes 1968. Karleby finska församling använder kyrksalen ungefär en gång per månad. I fastigheten finns också dagklubbsutrymmen som är i användning samt uthyrda bostäder.

Vill fira högmässa

I Karleby söker Sley utrymmen att fira högmässa i.

– Vi vill öppna en diskussion med församlingen och vi får se vad som händer, säger verksamhetsledaren **Lasse Nikkarikoski**.

Han understyrker att den mässa som ordnas i kyrkan ska vara öppen för alla och att den inte arrangeras samtidigt som församlingens egen mässa.

Sley hyr redan en tidigare kyrksal i Helsingfors, Lutherkyrkan, som under de senaste 20 åren varit nattklubb. Den ska återuppstå som kyrka i fastigheten som ägs av ett försäkringsbolag.

YXPILA KYRKA finns på Karleby kyrkliga samfällighets lista över fastigheter som kan säljas eller hyras ut.

POLISEN SPÄRRADE av gator så att deltagarna kunde promenera från Gamla kyrkan på Bulevarden till synagogan i Kampen längs med fordonsfilerna.

Välkommen är vårt vackraste ord

RELIGIONSDIALOG. Muslimer, judar och kristna samlades förra veckan till en vänskapspromenad i centrum av Helsingfors.

TEXT OCH FOTO:
CHRISTA MICKELSSON

I Helsingfors finns Finlands Islamska Förbunds moské, Gamla kyrkan och en judisk synagoga på gångavstånd från varandra. På torsdag förmiddag förra veckan gick representanter för alla de tre religionerna en vänskapspromenad längs det de valde att kalla "en rutt som förenar tre helgedomar".

Fatbardhe Hetemaj är en av de omkring hundra personer som står på innergården vid moskén på Lönnrotsgatan, där promenaden ska starta.

– Jag skräms av den retorik om motsättningar vi hör i samhället just nu. Jag är här för att visa att det finns ett alternativ, säger Hetemaj.

Isakta mak börjar sällska-

OMKRING HUNDRA personer gick promenaden för vänskap och fred i Helsingfors.

pet röra sig mot Gamla kyrkan på Bulevarden. Fotograf och journalister ansluter sig till vänskapspromenaden, och det bildas långa köer längs med trottoarerna. Polisuppbådet är stort, men allt går lugnt till. Alla människor, med olika religioner och övertygelser, har välkomnats att gå med i promenaden hand i hand.

När sällskapet når kyrkan håller biskop **Irja Askola** ett kort tal.

– "Tervetuloa" (välkommen) är finskans vackraste ord. Ni är alla välkomna att vara med och bygga ett tryggt Finland. Ett Finland där människor kan vara intresserade av varandra, stöda och hjälpa varandra och vara till glädje för varandra, säger Askola.

Talet avslutas med ivriga applåder och solen tittar fram i det grådaskiga marsvädret. Promenaden fortsätter och nu räcker inte läng-

re trottoarerna till. Polisen stänger av gator och promenaden fortsätter i körfilerna på väg till synagogan i Kampen.

Då sällskapet till slut når synagogan på Malmgatan, ett stenkast från det stora köpcentret i Kampen, är det dags för trossamfundens samarbetsorgan RESA-forum att offentliggöra de religiösa samfundens gemensamma uttalande inför riksdagsvalet:

"Finland är ett mångreligiöst och mångkulturellt samhälle. Den här mångfalden är en framgångsfaktor och den öppenhet och dynamik den för med sig skapar samhällelig och ekonomisk utveckling. Mångreligiositet och -kulturalitet ska ses som en resurs och en möjlighet. Finland kan undvika de hotbilder om fientlighet hos befolkningsgrupper som vi sett i västra Europa och i stället välja ett fredligt samhälle där olika värderingar får plats."

Videoklipp och fler bilder hittar du på kyrkpressen.fi.

PILGRIMSVANDRING STÄLLNINGSTAGANDE

Vandra för klimatet

I lördags ordnades en pilgrimsvandring i Helsingfors centrum. Orsaken var att kyrkan ville uppmärksamma det kommande klimatomötet i Paris hösten 2015 och samtidigt, tillsammans med medborgarorganisa-

tioner, uttrycka sin oro för klimatförändringarna som påverkar stora delar av jordens befolkning.

– Det här är ett evenemang som visar hur kyrkan tar ställning också i miljöfrågor, säger **Tomas Ray**, stiftssekreterare för mission och internationellt arbete.

FOTO: PIIA RYTIÄ

Kyrkan skriver på sin webbplats: "Klimatförändringarna kan inte fortgå. I år vandrar vi för en livsstil som inte stjäl av andra, inte parasiterar på andra varelser på vår jord eller på kommande generationers resurser."

Vandringen startade i Berghälls kyrka och av-

slutades på Senatstorget där biskop **Björn Vikström** medverkade som talare. Efter vandringen samlades representanter för bland annat kyrkostyrelsen och Greenpeace till en paneldebatt i Domkyrkans krypta med temat "Är oljeborrning synd?"

MICHAELA ROSENBACK

HÄLSA / FRISKVÅRD

CityDental

TANDKLINIK
HAMMASKLINIKKA

Tandläkare
Hammaslääkäri
VERONICA LINDQVIST

Närpesvägen 16 H
(Mittistan)
64200 Närpes

Tidsbokning
Ajanvaraus
www.citydental.fi
045-605 47 48

Pargas APOTEK

Vänlig och sakkunnig
betjäning – nära Dig

Kyrkoesplanaden 32, 21600 Pargas
tel. 02 454 4028 • www.pargasapotek.fi

Nykarleby Apotek
Uudenkaarlipsyn Apteekki

Vi betjänar
må-fr 9-18, lö 9-15
Tel. (06) 722 0009
Sollefteågatan 8
66900 NYKARLEBY

IMPLANTATVÅRD ÄNDA SEDAN 1991

Kirurgiska
behandlingar i Ingå
tel. 040 7470 666

www.implantti.fi

GERITRIM

Välmående-
rehabilitering och
livsglädje

www.geritrim.fi

Vinterns danser -paket

- inkvartering i dubbelrum
- frukost
- 1 x lunch eller middag från buffébordet
- 1 x kaffe med dopp
- fri tillgång till spabadet och gymmet
- inträde till restaurangdansen

Gäller lö-sö till 29.3.2015

HÄRMÄ SPA

Vaasantie 22, Ylihärmä
Tfn (06) 483 1600
www.harmaspa.fi

Näse Apotek
Näsin Apteekki

Det är lätt
att komma
till oss.

Mät ditt
blodtryck
gratis.

Alexandersbågen 1,
06100 Borgå,
tfn 019 560 5200
Vi betjänar
må - fr 8-20, lö 9-18

Nagu Apotek
Nauvon Apteekki
(02)465 1414

Korpo Apotek
Korppoon Apteekki
(02)463 1366

www.naguapotek.fi

Apoteket Kronan
Drottningg. 15, Lovisa
☎ 019 531 275

Öppet: MÅ-FRE 9-18, LÖ 9-14
SÖ och HELGDAG (jour) 12-14
Liljendal betjäningsspunkt:
MÅ-FRE 9-16
☎ 040 754 2171
Strömfors Bruk
betjäningsspunkt:
MÅ-FRE 9-18, LÖ 9-14
SÖ och HELGDAG (jour) 12-14
☎ 019 618 217

amoena

Till användare
av bröstprotes

Visste du att du
har rätt till nya
bröstproteser
vid behov.
Av hygieniska
skäl skall de
bytas med 2 års
mellanrum.

Nästa gång, se till att välja den bästa

amoena

09-649839 • www.amoena.fi

En lätt och trygg
dosdispensering av mediciner,
hjälp i vardagen

Pharma Service

ANJA
DOSDISPENSERING

www.pharmaservice.fi

– Bekväm service.

TRYGGHET +
INBESPARINGAR

En kund, som omfattas av dosdispenseringsservicen, får sina läkemedel förpackade i dospåsar för två veckors bruk per gång. Servicen omfattar också en kontroll av helhetsmedicineringen gjord av apoteket. Där utreder man ifall kunden eventuellt har onödiga mediciner eller dubbelmedicinering samt kontrollerar att de läkemedel som är i användning kan användas samtidigt.

I den maskinella dosdispenseringen betalar kunden endast för de läkemedel som expedierats till honom / henne – inte som vanligt för hela läkemedelsförpackningar. På detta sätt uppstår en inbesparing men också en minskning av läkemedelsavfall: det samlas inte hemma längre onödiga läkemedel.

Fråga på ditt närapotek om dosdispensering eller logga in på www.pharmaservice.fi

Pharma Service
www.pharmaservice.fi

DET VIKTIGASTE med en god kladdkaka är konsistensen, så se till att inte grädda den för länge.

God kaka ger god gemenskap

ÄTA TILLSAMMANS.

Vad är det som går fort och enkelt att laga, räcker till många och älskas av alla? Svar: kladdkaka. Den kan dessutom ge upphov till härlig gemenskap i kyrkan.

TEXT OCH FOTO:
BIANCA HOLMSTRÖM

I Puls gudstjänsterna i Petrus församling i Helsingfors där jag brukar gå ingår tre enkla men för mig oumbärliga trivselsingredienser: skönlovsång, kort och kärnfull predikan och varken sist eller minst fika med tillhörande gemenskap. Det var till stor del den trevliga stämningen som fick mig att fastna för Puls. Därför är jag glad varje gång jag har möjlighet att bidra med en kaka till ming-

let. Det ställer vissa krav på kakan i fråga: den ska räcka till många och med tanke på studentplån boken inte vara alltför dyr att baka. Helst ska den bli god också och det är ett plus om den inte tar hela söndagen att få till. Det självklara valet blir kladdkaka.

Det som finns hemma

Söndagen då jag bakade den här kakan råkade jag ha en ask Geisha hemma, så den fick åka med i kakan. Annars är mintchoklad min favorit, men du kan välja det du gillar bäst: olika sorters choklad, banan, apelsinjuice, torkad frukt, godis ... På tio minuter plus gräddning åstadkommer du en kaka som ingen kommer att rynka på näsan åt. Det enda kinkiga momentet är gräddningen. Kolla noga och med jämnan mellanrum, för en av de få saker som verkligen kan förstöra en kladdkaka är så lång gräddningstid att kladdigheten försvinner.

KLADDKAKA I LÅNGPANNA

1/3 sats räcker för en springform, 18–20 cm i diameter, 2/3 för en som är 24 cm i diameter

- 6 ägg
- 3 dl socker
- 1,5 dl havregryn
- 3 dl vetemjöl
- 2 dl kakao (2,5 dl om du inte tillsätter choklad)
- 1 msk vaniljsocker
- 150 g smält smör
- 1,5 dl rypsolja
- 2,5 dl sirap
- en ask (350 g) grovt hackad Geisha eller annan choklad

• Smält smöret. Hacka chokladen grovt. Blanda ihop alla ingredienser utan att vispa. Tillsätt den hackade chokladen sist.

• Bred ut i en långpanna klädd med bakplåtspapper (eller en smord springform).

• Grädda i 150 grader i 30–40 minuter (kortare om du använder en mindre form). Kakan ska hålla ihop men fortfarande vara så kladdig att det fastnar smet på gaffeln som du sticker i kakan för att kolla konsistensen.

VÅGA FRÅGA

Ni måste tala om det

■ JAN-ERIK "NANNE" NYBERG är familjerådgivare och svarar på läsarfrågor om familj och relationer.

Min fru har klättrat på karriärstegen och har inte tid för mig längre. Jag längtar efter barn men hon tycker inte att hon hinner med det just nu. Vi är 30+. Det här är saker som gör mig ledsen varje dag, men jag vill ändå leva tillsammans med henne. Hur ska jag göra?

NI VERKAR ha olika förväntningar på er relation. Hon har inte tid för dig. Jag tolkar det så att du upplever att ni inte gör så mycket tillsammans. Är det kanske så att du tänker att ett barn skulle vara en lösning på detta att ni har olika förväntningar på relationen? Jag tror det skulle vara klokt att hålla isär de här två frågorna. Att få barn är väldigt berikande för en relation, men barnets uppgift ska inte vara att hålla ihop relationen.

Din fru har haft framgång i sin yrkeskarriär och du tänker att hon därför tappat intresset för dig och för er relation. Det är lätt hänt om man får en chans att utveckla en talang och dessutom får mycket bekräftelse att allt annat börjar kännas mindre viktigt. Framgången kan också väcka avundsjuka hos den som inte har samma utvecklingsmöjligheter i yrkeslivet. Jag tror att ni behöver sätta er ner och prata om hur ni upplever det. Vad vill ni med er relation? På vilket sätt är den viktig för er? Rita gärna upp en linje på ett stort vitt papper och sätt in en tidsaxel och saker som ni förväntar er eller vet att ska ske under de närmaste tio–tjugo åren.

Du skriver att ni är 30+. Många är förstagångsföräldrar i den åldern. Den gräns som kommer emot för kvinnans del är att fruktsamheten avtar efter 40. Också mannens fruktsamhet avtar med åren. Rent realistiskt är det dags att fundera på de här frågorna även om det inte är någon akut brådska. Tala med vad varandra om vad ni vill med era liv.

Den andra frågan kan ni ta itu med när ni är klara med den första frågan. Finns det rum för barn i er relation? Har du rum för barn, har din fru rum för ett och kanske flera barn i sitt liv? Att bli småbarnsförälder innebär att man upplever att det finns ännu mindre tid för parrelationen. Det handlar ju om att bygga upp en ny identitet vid sidan om parrelationen, en föräldraidentitet.

Vad betyder det för dig att din fru kanske inte vill ha barn inom den tidsrymd som du tycker att är rimlig? Vad betyder det för din fru att du gärna vill ha barn tillsammans med henne snart? Ett sätt att gestalta det här är att rita en familjekarta. Med hjälp av kartan ser man dels den familj man själv kommer ifrån och den familj som ni kan börja bygga upp eller välja bort. Ett annat sätt kan vara att bjuda in ett annat par i samma situation.

Våra känslor inför föräldraskapet beror på vår personlighet, men också på hur vi har upplevt vår egen ursprungsfamilj. Finns det en upplevelse av att föräldrarna trivdes både med varandra och med att vara föräldrar, då känner vi att det är meningsfullt att själva bygga en familj. Alla vill ändå av olika anledningar inte bilda familj. Kan ni föra ett öppet och godkännande samtal om det här är mycket vunnet.

Fråga KP:s expertpanel

I KP:s frågespalt besvaras frågor om tro och andlighet av präster i den lutherska kyrkan. Frågor om relationer, hälsa, familj och fostran besvaras av sjukskötare och kyrkans familjerådgivare. Redaktionen behöver ditt namn och dina kontaktuppgifter, men du får gärna ställa din fråga anonymt i tidningen. Redaktionen väljer och editerar frågorna. Adressen är redaktionen@kyrkpressen.fi eller Kyrkpressen, Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors. Märk kuvertet "FRÅGA". Panelen besvarar frågor endast i tidningen.

PÅ TVÄREN MALIN AHO

Ljusglimtar i mörkret

Ett inlägg i facebook-flödet efterlyste positiva nyheter. Skribenten var uppgiven

över nyhets-sändningarna som alltid gick i moll och undrade om det alls hade hänt något posi-

tivt på sistone. Jag kan också känna igen mig och bli nedstämd över nyhetsrubriker som skriker ut budskap om krig och våld vecka efter vecka. Därför bestämde jag mig för att söka upp några positiva nyheter.

Förra veckan marscherade omkring 5 000 kvinnor i

Israel för fred och för ett slut på konflikten mellan Israel och Palestina, skrev sajten *Good news network*. Organisationen som stod för marschen kallar sig Women Wage Peace (ungefär Kvinnor utkämpar fred). Gruppen har både israeliska och palestinska medlemmar, judar

och muslimer, sekulära och troende. Budskapet var att de är trötta på kriget och vill ha en lösning på konflikten.

Också i Norge slog judar och muslimer följe för att bilda en gemensam ring runt synagogan i Oslo, skrev *Dagen*. Initiativet kom från unga muslimer i Oslo som

en motreaktion till terrordådet i Köpenhamn. "Vi vill visa att vi står bakom det judiska folket", kommenterade en av arrangörerna.

På sidan fem i detta nummer kan du också läsa om vänskapsmarschen som ordnades av de kristna, judiska och muslimska sam-

funden i Helsingfors. Arrangörerna ville lyfta fram att mångreligiositet och -kulturalitet kan vara en möjlighet för Finland.

Alla dessa människor och många fler världen över visar att fastän mörkret kan kännas stort är det aldrig ogenomträngligt.

RELIGION OCH VETENSKAP. 25 myter om religion och vetenskap skjuts ner av forskare i boken *Galileo Goes to Jail*.

Skyll inte på vetenskapen

TEXT OCH FOTO:
CHRISTA MICKELSSON

För några år sedan besökte **John Hedley Brooke** den nordirländska staden Belfast. Där gav han som professor emeritus i naturvetenskap och religion en föreläsning i sitt huvudämne. Då BBC frågade honom om de fick intervju honom efteråt svarade han ja, på villkoret att han inte skulle få några frågor om det inflammerade politiska läget i regionen.

– Men den första frågan jag fick var om katoliker eller protestanter bidragit mera till den vetenskapliga utvecklingen!

Att han kommer ihåg tillfället så bra beror också på att reportern fortsatte med följande påstående: ”Vi vet alla att Galileo skickades i fängelse för att han trodde att jorden var rund.”

– Det påståendet innehåller två myter. De kristna på medeltiden trodde inte att jorden var platt. Och Galileo sändes inte i fängelse av katolska kyrkan.

John Hedley Brooke är en av de 25 forskare, filosofer och historiker som bidragit till boken *Galileo Goes to Jail and Other Myths about Science and Religion*, nyutkommen i finsk översättning.

– Det är en bok som förklarar de vanligaste missförstånden gällande religion och vetenskap.

John Hedley Brooke studerade först organisk kemi och skrev sin avhandling om den organiska kemins historia. Först senare i livet blev han expert på relationen mellan religion och vetenskap.

– Under tonåren influerades jag av den evangeliska teologin och rörde mig

i rätt konservativa kristna kretsar. På ett personligt plan var det viktigt för mig att undersöka om tro och vetenskap går att förena.

I början av 70-talet började han undervisa i ämnet på öppna universitetet och producerade vid sidan av sin övriga forskning undervisningsmaterial för ändamålet.

– Då märkte jag att förhållandet mellan religion och vetenskap är ett rikt och fascinerande område. Efter det riktades min forskning mot det hållet.

John Hedley Brookes besökte Helsingfors universitet förra veckan och föreläste kring påståendet att modern naturvetenskap orsakat den västerländska kulturens sekularisering.

– Kärnan i myten är att naturvetenskapen i högre grad än någon annan faktor orsakat sekulariseringen. Att påstå det är väldigt vilseledande.

Men som det är med alla myter så innehåller också det påståendet en gnutta sanning – vetenskapliga teorier formar samhällets värderingar i en viss riktning.

– Men har de ett ofrånkomligt samband? Mitt svar på den frågan är nej. I stället för att säga att naturvetenskap är den viktigaste orsaken till sekulariseringen är det mera exakt att säga att vetenskapliga teorier ofta gett upphov till både teistiska och naturalistiska tolkningar.

Användningen av ordet sekularisering är inte entydig, och det är John Hedley Brooke mycket medveten om.

– Det är en teoretisk term. Som jag ser det kan sekularisering betyda tre saker. Den första är att kyrkan förlorar sitt inflytande som institution i samhället. Den andra är att de religiösa doktrinerna ifrågasätts, att fler människor blir

agnostiker eller ateister. Den tredje är att religionen privatiseras, att den försvinner från den offentliga sfären men fortsätter betyda något för människorna. I boken använder jag termen som en slags kombination av de tre betydelserna.

Det John Hedley Brooke ifrågasätter är alltså om sekulariseringen och naturvetenskapernas framsteg är oskiljaktiga.

– Vi måste också komma ihåg att det är stor skillnad på *att vetenskapen sekulariserades* och på *den sekularisering vetenskapen orsakade*.

– Det religiösa språkbruket försvann ur den vetenskapliga litteraturen under andra halvan av 1800-talet, men det betyder inte att det inte fortsatt vis fanns troende vetenskapsutövare. Många vetenskapsmän genom tiderna har betraktat sina forskningsresultat snarare som bevis för Guds existens än som motbevis.

Också i dag förenar många forskare sin tro med naturvetenskap. Ett exempel på det är den nulevande framstående molekylärbiologen **Francis Collins**, som ser framstegen inom genetik som ett slags insikt i en ”gudomlig kod”.

– Det sätt på vilket man förutspådde att vetenskapens framfart kommer att få religionerna att gå under framstår i dagens ljus som naiva. Och vad gäller frågan om Guds existens så är det viktigt att inse att vetenskapen är neutral.

För att förstå sekulariseringen måste vi enligt John Hedley Brooke granska hur samhället förändrats.

– Man får inte glömma bort att religiositet har att göra med många andra faktorer än hur man uppfattar naturen. I modern tid har sekulariseringen mer att göra med förändringar i samhälle,

JOHN HEDLEY BROOKE är emeritusprofessor i naturvetenskap och religion vid Oxford universitet. Förra veckan föreläste han vid Helsingfors universitet.

politik och ekonomi än med naturvetenskapens framsteg.

De små samhällen som tidigare bundits ihop av religiösa värderingar har splittrats i takt med att människor lättare kunnat röra på sig, både geografiskt och socialt.

– Vi lever i en kultur där religionsutövning körts ut i marginalen, då olika former av tidsfördriv tävlar om vår uppmärksamhet. I en del länder har

”Vad gäller frågan om Guds existens så är det viktigt att inse att vetenskapen är neutral.”

John Hedley Brooke

Också läran att Jesus dog för våra synder är enligt John Hedley Brooke svår för många människor i dag.

– Det är länge sedan vi levt i en värld där den religiösa praktiken inkluderat offer, och människor har mycket svårt att förstå tanken på Jesus som offer.

Men den som vill sälla bland lärorna står inför en knepig uppgift.

– Det finns alltid en risk att man kastar bort något som är så viktigt att kristendomen förlorar sitt väsen. Men om kyrkan ska kunna föra fram ett budskap med existentiell signifikans för människor så tror jag att den måste ställa sig själv de här frågorna och undersöka de läror som fossiliserats.

Han berättar att han själv stött och blött frågan om Jesu försoningsverk (att han dog för våra synder) i ändlösa diskussioner med troskamrater i de evangeliska kretsar han rörde sig i som ung.

– Jag tvekar inte en sekund på att vi människor är syndiga. Vi klarar inte att leva upp till den standard vi själva sätter och inte minst den Jesus visar på med sitt personliga exempel. Men jag vet faktiskt inte om försoningen hjälper oss särskilt mycket.

Han tror att kristologin (läran om Jesus) kan vara full av betydelse även om människans syndiga natur och behov av försoning inte står i fokus.

– En kristologi som jag kan omfatta betonar andra sidor av Jesus liv, säger professorn som beskriver sig själv som en agnostiker.

– Jag kan inte ärligt påstå att jag skulle vara en rättlärigt utövande kristen. Vad gäller delar av den kristna doktrinen beskriver jag mig själv som agnostiker. Men jag hyser stora sympatier för kristen tradition och kristna värderingar.

politiska ideologier ersatt den känsla av tillhörighet som religionen tidigare skapade.

Förändringarna har skett i olika snabb takt i olika kulturer.

– Det visar att förändringarna på det religiösa fältet inte automatiskt sker i samma takt som de vetenskapliga framstegen.

Men John Hedley Brooke säger att vi också måste studera religionen i sig för

att förstå sekulariseringen.

Vad är det i kristendomen vi måste studera för att förstå varför färre människor kallar sig kristna?

– Jag tror att det finns aspekter i den kristna undervisningen och doktrinen om Guds väsen som moderna människor har mycket svårt att acceptera. Då talar jag om till exempel treenigheten och den eviga fördörelsen för dem som inte tror.

KOMMENTAR

CHRISTA
MICKELSSON

Myt, som i osann

DET ÄR svårt att förbli oberörd då människor kastar ur sig tvärsäkra men felaktiga påståenden om saker de egentligen inte förstår sig på.

Syftet med boken *Galileo Goes to Jail and Other Myths about Science and Religion* är inte att försvara kristendomen – redaktören Ronald L. Numbers skriver i förordet att hälften av skribenterna är agnostiker eller ateister. Den ska snarare ses som ett slags brobygge ”mellan de ateister som är övertygade om att kyrkan alltid försökt förhindra vetenskapens framfart och de troende som vet att vetenskap är religionens värsta fiende”.

Det är alltså inte bara påståenden i stil med att kyrkan hindrade naturvetenskapen på medeltiden som forskarna vill förkasta, utan också en del av de påstådda sanningar som slängs fram i vissa religiösa kretsar. Som att kristendomen gav upphov till naturvetenskapen, att Einstein trodde på en personlig Gud eller att kvantfysiken bevisar att den fria viljan finns. Läs boken och se om du låter dig övertygas.

Och ännu: ordet myt används inte i dess vetenskapliga betydelse av bokens skribenter (innehållet i en myt kan ha symbolisk giltighet trots att den inte ska ses som historisk sanning) utan som vi använder det då vi samtalar i vardagen: i betydelsen osann.

KÄRLEKENS ANATOMI. Den som älskar har gett sig själv åt en annan i en ömsesidig överenskommelse om lek, lust och vänskap. Visst finns möjligheten att riva upp kontraktet. Men ångerrätt och återgång av köp sker inte lättvindigt. Professor Risto Saarinen har analyserat kärleken och dess former. Vilka drag har det moderna förbundet mellan älskande?

Hjärtan på en tunn tråd

TEXT OCH FOTO: MAY WIKSTRÖM

ILLUSTRATION: MALIN AHO

Författaren Risto Saarinen, professor i ekumenik, har gett sig i kast med något av det värsta tänkbara: att skriva en bok om kärlek. Det är inte en roman, nej, *Oppi rakkaudesta* är ett försök att dechiffrera kärlekens väsen på ett begripligt språk.

Någonstans har han slagit an rätt ton, för boken har snabbt seglat upp som universitetsbokhandeln Gaudeamus storsäljare kort efter utgivningen. I teologiska kretsar har den också väckt intresse, därför att han i sina resonemang kring kärlekens väsen drar slutsatser om hur kärleksförhållandet – förbundet som han definierar det – kan se ut och vilka följder det har för kyrkans äktenskapssyn.

Kärlekens många ansikten

Klassiskt sett brukar kärleken beskrivas som en kraft med tre ansikten, det passionerade *eros*, den tjänande kärleken *agape* och den med vänskap besläktade kärleken *filia*.

Risto Saarinen redogör för de här begreppen, men han går längre än så och analyserar också övertygelser, som även de kan betraktas som kärlek.

En passionerad kärlek för sanning-

en kan till exempel göra en människa hård och dömande – vare sig övertygelsen handlar om att söka sann kristendom eller sann vetenskap.

– I kristna kretsar har man ofta framhållit den ”heta” kärleken som bättre och renare. Men risken finns att den urartar i mani. Själv förespråkar jag därför den mera moderata och sansade kärleken, säger Saarinen.

Insidergåvor binder samman

En viktig ingrediens i kärleken är gåvorna. Vigselringarna som växlas vid altaret är kanske den mest rituella gåvan, men gåvorna går kors och tvärs också på andra plan. De utväxlas som en bekräftelse av parternas relation och det här är något som sker inte bara i den romantiska kärleken.

Gåvor som delas bara i en inre krets har en stark symbolisk laddning. De får inte ges till någon utanför kretsen, och därför skiljer de sig från andra gåvor på det sättet att givaren fortfarande har en stark moralisk kontroll över hur gåvan används och förvaltas.

Under den här kategorin faller allt från dyrbart arvegods som går i släkten till immateriella gåvor som kan handla om att få tillgång till lösenord eller medlemskap till exempel till en Facebook-grupp där medlemmarna delar med sig av åsikter och fotografier som inte delas med vem som helst.

”Det moderna äktenskapet är konsensus mellan två parter.”
Risto Saarinen

Här är de immateriella gåvorna – eller bekräftelserna – i religiösa sammanhang i en helt egen klass.

Saarinen lyfter fram att de mest långlivade och samtidigt mest dynamiska gåvorna är trosbekännelser, dogmer och sakrament.

I kärlek väljs någon alltid bort

Men till insidrebekräftelsens baksida hör också det faktum att valet av särskilda vänner, den inre kretsen, samtidigt innebär att någon annan hamnar på utsidan, väljs bort.

Risto Saarinen menar att sann tolerans och jämlikhet handlar om att aldrig se förbi människan – ”tolerans kan inte grunda sig på läror och uppfattningar, den riktar sig alltid mot en person”. Det handlar om att behålla blicken för den andra, att se och erkänna varandra också om man inte är av samma åsikt.

”Att se och vika undan med blicken är inte att vara tolerant”, skriver Saarinen.

Han pekar på att det vanligaste missstaget religiösa och övertygade människor gör är att tro att de känner till vad någon annan tror, bara för att de har bekantat sig med deras läror.

”Jag tror att jag vet vad det är att vara Jehovas vittne, muslim eller kommunist fastän jag inte känner någon av dem personligen. I verkligheten är personen

den grundenhet som det inte går att förbigå – vare sig det gäller en övertygelse, religion, ett företag eller en nation.”

I samma veva lyfter han också fram att det är svårt att tvinga fram tolerans med våld. I själva verket är det de tysta och långsamma förändringarna som har gett resultat. Som exempel ger han att vissa av de finländska väckelserörelsens ungdomar i tysthet valde att börja klä sig på samma sätt som andra unga. Förändringen kom utan kamp och ingen ifrågasatte den.

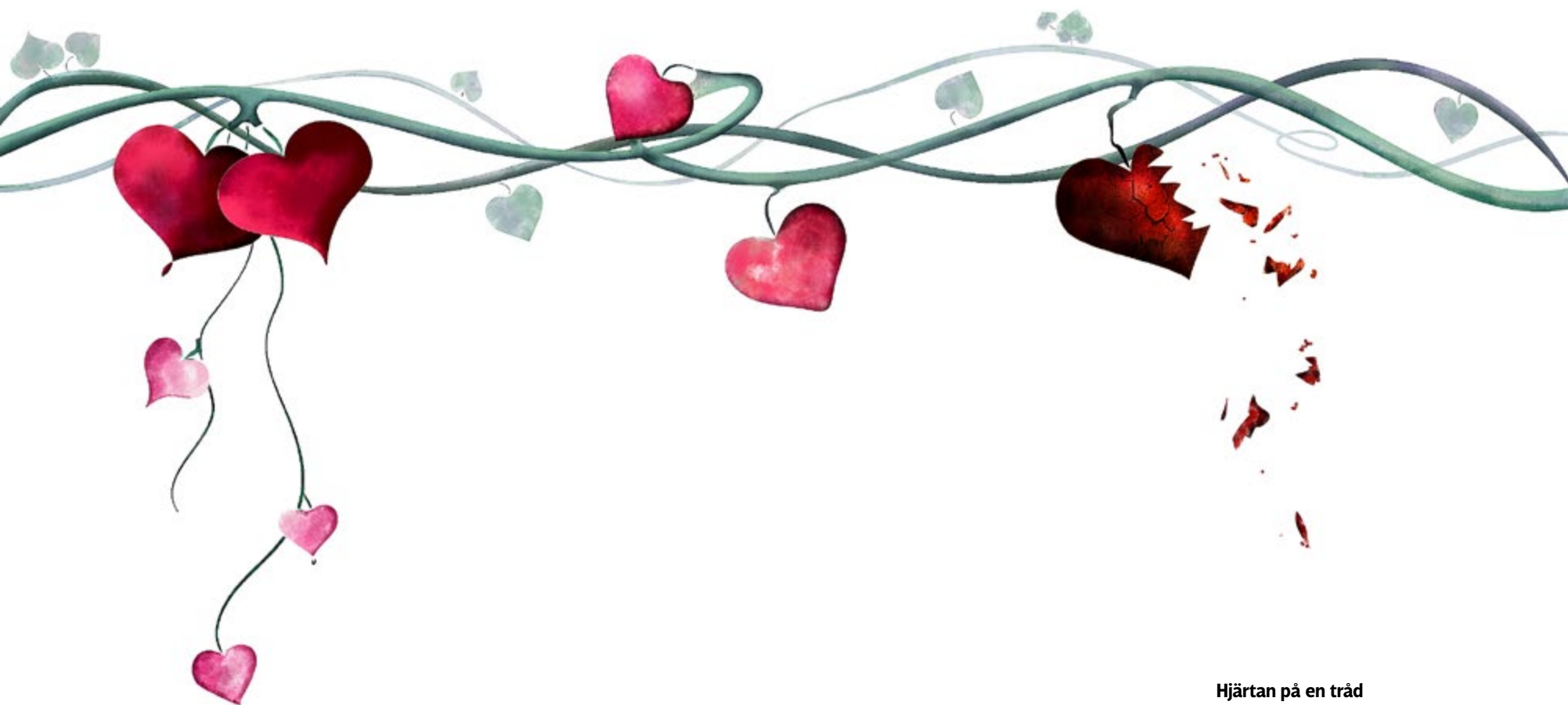
Västerlandets högljudda kamp mot beslöjade kvinnor har däremot lett till att allt fler kvinnor själva valt eller tvingats bära slöja i länder där slöjorna inte har varit ett socialt tvång. Kravet på ”valfrihet” från väst har sparakt bakut och gett rakt motsatt resultat.

Kuriöst nog lyfter Risto Saarinen fram finlandssvenskarna som ett exempel på ett lyckat toleransförhållande mellan en minoritet och en majoritet.

Kanske ingen stor katastrof

Bokens tema och ton gör det oundvikligt att han, som präst och ekumenikprofessor, också har fått ge sig i kast med frågan om könsneutrala äktenskap, därtill uppmanad av förlaget eftersom saken var brinnande aktuell.

– Jag är ingen aktivist och har inga starka känslor för saken. Jag hör till kyrkans mittfåra och var själv länge

Hjärtan på en tråd

Ceropegia linearis ssp. woodii Asclepiadaceae

Ursprung: Södra Afrika

Övriga namn: Lyktranka

Övrigt: Lättskött klätter- eller ampelväxt. Rankorna är sega och lätta att böja, men var försiktig med bladen, som lätt lossnar. Blommor rikligt under stora delar av året, men blommorna är ganska oansenliga. (Källa: Blomsterlandets webbplats)

av överenskommelse

osäker. För fem år sedan skrev jag för första gången en text där jag redovisade skäl till varför man kan hitta grunder för ett könsneutralt äktenskap. I boken finns nu ytterligare några. De är inga djupa teologiska resonemang utan rent rationella skäl, som jag tänker mig kan omfattas oberoende av vilken tro man tillhör, säger Risto Saarinen.

Han har bjudits in av Helsinfors ortodoxa stift som en av talarna på ett seminarium om äktenskapsbegreppet. Både den evangelisk-lutherska kyrkan och den ortodoxa kyrkan i Finland kommer att bli tvungna att ta ställning till hur de hanterar kombinationen officiell vigselrätt och könsneutral äktenskapslagstiftning.

– Min slutsats är att det kanske trots allt inte är en sådan katastrof för kyrkan att omfatta ett utvidgat äktenskapsbegrepp, avslutar Saarinen.

I själva verket, menar han, så har kyrkorna aldrig haft eller ens krävt makten att diktera vem som ska få gifta sig med vem.

Kamratskapet som ny ingrediens

Enligt Saarinen har den syn på äktenskapet som blev allennärådande sedan 1900-talet byggt på synen på äktenskapet som en överenskommelse. I den överenskommelsen inneslöts sådant som kompanjonskap och vänskap, som tidigare inte hade varit självklarheter

KOMPLICERAT NÄT. Professor Risto Saarinen har försökt schemalägga kärlekens väsen. FOTO: MAY WIKSTRÖM

för förbundet. Tvärtom hörde de kvaliteter tidigare till umgänget mellan parter av samma kön, soldaternas brödraskap som ett tydligt exempel. Äktenskapet blev i det avseendet mera jämlikt makarna emellan, men också mera komplext och utsatt.

Saarinen varnar för faran att tro att äktenskapet ensamt ska ersätta alla de sociala behov en människa har, och autonomt servera all vänskap, erkännelse och passion.

Det är inte kyrkans äktenskap

Men om äktenskapet har utvecklats till det slag av vänskapspakt som funnits i alla tider är Saarinen slutsats att argumenten för att förbjuda människor av samma kön att ingå en sådan relation har urholkats långt innan den nuvarande debatten om jämlika äktenskap blossade upp.

– Det moderna äktenskapet är konsensus mellan två parter. Det kan vara ett sakrament – men behöver inte vara det. Kyrkans roll, också i den nuvarande katolska kyrkan, är bara att bevittna denna överenskommelse. Men det är inte kyrkans äktenskap – utan de människors som ingår det, säger Saarinen.

Enligt honom borde den här tanken kunna göra det lättare för kyrkorna att acceptera att de människor det gäller också bestämmer ramarna för överenskommelsen, precis så som de har gjort

och valt tidigare utan att fråga kyrkan.

Han hänvisar också till att den ortodoxa kyrkan tidigare hade ceremonier för dem som ville ingå vänskapsförbund, ofta mellan människor av samma kön.

– Men då handlade det inte om samkönade äktenskap, preciserar han.

Vigsellöften inte så illa

Om grunden ändå är överenskommelsen mellan parterna, vad behövs då ens själva ceremonin till? Kvittar det om någon är gift eller annars bor i hop? undrar en av seminarieåhörarna.

– Jag hör själv till dem som anser att det är en andrahandsfråga hur de som har kommit överens om att leva tillsammans har ordnat det. Men å andra sidan har yttre tecken sin betydelse. Tidigare tyckte jag att de vigsellöften som amerikanerna gör en stor sak av att skriva och läsa upp vid altaret var ganska fjolliga. Numera brukar jag ibland säga till dem jag viger att de kan välja att skriva sina egna vigsellöften, vid sidan av handbokens texter, säger Risto Saarinen.

Fotnot: Artikeln bygger på boken Oppi rakkaudesta (Gaudeamus 2015) samt Risto Saarinen föreläsning på kulturcentret Sofia i mars.

ELLIPS

Barnkultur

Kyrkan är inte ett barnvänligt rum. Det tänker jag när jag ser på barnen som leker kyrka i församlingens dagklubb i Kyrkslätt (se baksidan).

De flesta gamla kyrkor är byggda för att folk ska sitta stilla i dem och titta framåt, eller snett uppåt, mot predikstolen. I värsta fall blir bänkarna en sorts fallor som stängs med små dörrar och håller alla snällt därinne. En mardröm för en förälder som sitter på mitten tillsammans med ett oroligt litet barn.

Den barnvänliga gudstjänsten ser ut så här: man får placera sin stol var man vill, gå ut när det behövs, och det finns en plats i kyrkorummet där barnen kan sysselsätta sig utan att störa andra. Dessutom finns det saker man kan göra tillsammans med barnet: tända ett ljus till exempel.

Som förälder måste man framför allt få känna att man kan komma till kyrkan tillsammans med ett oroligt barn utan att känna skuld eller skam. Om man har ett mycket livligt, högljutt barn känner man ofta skuld och skam över sin uppfostrargärning, och jag tycker inte att man ska behöva känna den också i kyrkan.

När jag och familjen besökte en gudstjänst för ett tag sedan var det en välmenande dam (en annan kyrkobesökare) som genast vid ingången avlägsnade sonens mössa och undervisade honom om att herrar inte har mössa på sig i kyrkan. Sexåringen blev genast sur och motvillig och jag blev genast skamfylld och på dåligt humör.

Nästa gång du är med om en gudstjänst: föreställ dig att du är sex år och inte kan sitta stilla och inte ens ville komma till kyrkan. Hur borde kyrkan se ut då?

■ SOFIA TORVALDS

Barnen behöver vuxna här och nu

FILM. Mina filmer visar livet som det ofta är, inte som vi vill att det ska vara, säger regissör Klaus Härö. I sin nya film *Fäktaren* tacklar han aktuella teman som politiskt förtryck och utsatta barn, och nya personliga utmaningar: att göra en film om en obekant sport på ett obekant språk.

TEXT OCH FOTO: JOANNA NYLUND

En av Finlands mest hyllade regissörer, **Klaus Härö**, är aktuell med en ny film. Den verklighetsbaserade *Fäktaren* utspelar sig i Estland under det tidiga 1950-talets Staliner och spelas på estniska och ryska.

Synopsis: En man vid namn Endel Nelis (**Märt Avandi**) dyker upp i den lilla staden Haapsal och tar tjänst som gymnastiklärare på en skola. Han introducerar eleverna till fäktningens konst. Skolans rektor, ivrig att hålla sig väl med myndigheterna, får snabbt ett horn i sidan till Nelis och börjar undersöka hans förflutna. Samtidigt som Nelis förälskar sig i lärarinnan Kadri (**Ursula Ratasepp**) blir hans relation till skolans många faderlösa barn allt viktigare. Till sist ställs Nelis inför sitt livs val: ska han våga riskera sin egen säkerhet för barnens skull?

För barnens bästa

Barns välbefinnande är ett återkommande tema i Härös filmer och något som ligger honom varmt om hjärtat.

– Kärnan i filmen är den positiva roll en vuxen kan spela i ett barns liv. Jag är själv tacksam för lärare som kunde se på denna hyperaktiva pojke och säga ”nog kommer vi och ser dina filmer sedan när du gjort dem”. Barnen i filmen blir tidigt faderlösa, antingen på grund av kriget eller Stalins deportationer. Nelis blir som en fosterfar för dem, men inte förrän han själv kommit till en punkt då han väljer att öpp-

na sitt hjärta. De behöver honom, men han behöver också dem.

Härö anser att de vuxnas närvaro är helt avgörande för att barnen ska må bra.

– I den tid som filmen beskriver fanns inget val: många var faderlösa på grund av omständigheterna, och mödrarna var tvungna att jobba mycket.

– Men nu när vi oftast har ett val kan jag förundra mig över hur lätt vi lämpar över våra barn på andra, för att våra intressen, vårt gymmande eller träff med vännerna är viktigare. Många skaffar av olika anledningar sina barn ganska sent, men trots det vill man snabbt lämna över dem i andras vård. Det gör mig ledsen att se.

Hur var det att jobba på ett språk som du inte kan, det måste ha varit en utmaning?

– Inte egentligen. Ord inte är så viktiga för mig. Jag avskyr till exempel att skriva! Det värsta med att få en idé är att jag måste få den på papper på något sätt. Jag tänker helt och hållet i bilder.

– Nu hade jag ju replikerna i mitt huvud och en föreställning om hur de skulle tolkas på film, men jag litade också på skådespelarna. Själv satser jag på bilden, säger Härö.

– Intressant nog ligger den estniska kulturen närmare oss än kulturen i Sverige, där jag filmat en del. Sverige känns mera ”utomlands” för mig än Estland.

Mellan rädsla och glädje

Under presskonferensen nämner Härö

MÄRT AVANDI och Ursula Ratasepp är huvudrollsinnehavarna i Klaus Härös färiska film *Fäktaren*.

att han är mycket lättad nu när filmen är klar.

– Under inspelningarna vaknar jag de flesta morgnar och hoppas att bilen ska få punktering så att jag slipper åka till inspelningsplatsen. Det är en ständig rädsla över allt som kan gå fel.

Hur jobbar du runt den där rädslan?

– Det är ingenting konstigt egentligen. Jag har med tiden lärt mig att

Ljusår från snällgospel

CD

Kom hem!

Artist: Mrs Bighill Singers
Producent: Heidi Storbäck

När jag gick i församlingens dagklubb sjöng vi *Det lilla ljus jag har* och jag kommer alltid att komma ihåg

hur vi barn med stor variation imiterade frestaren och blåste ut vårt imaginära ljus med visslande ljud och varierande tekniker. Då gospelensemblen *Mrs Bighill Singers* gör en version av den klassiska sången på skivan *Kom hem!* är det orkanvindar och fläktmaskiner som galler och inga småbarnspustar.

Men att jämföra *Mrs Bighill Singers* med frestaren är förstås missvisande – inget kunde vara mer fel. För deras nya skiva är andlig uppmuntran i högklassig paketering från början till slut.

En av de fina sakerna med *Mrs Bighill Singers* är att medelmåttorna (de som

utgör merparten av sångstyrkan i de flesta andliga körprojekt i Svenskfinland och ska få göra det) fattas. Primus motor **Heidi Storbäck**s dröm 2009 var uttryckligen att samla duktiga sångare och bilda en gospelgrupp. Nu, sex år senare, kommer deras första egna skiva. I början valde de mest engelskspråkig gospel, men på *Kom hem!* är bara bonusspåret *Our Father* på engelska, resten sjungs på svenska.

Jag fastnar genast för tittelspåret, en låt som dryper av attityd och dramatik, ljusår från snällgospel. Öppningsspåret *Fader Vår* bär på liknande drag. Här händer saker: allt från pop till glamrock. Bägge låtarna har Heidi Storbäck skrivit, liksom musiken till *För att du inte tog det gudomliga*. Också den närmast elektrisk, låten skulle vilken sekund som helst platsa i Metaltallmässan.

I andra ändan finns det

mjuka och vilsamma: *Gud, jag lyssnar* (du har kanske hört den i Mary Marys version *Speak to me*), *Låt mig röra dig* och *Trofasthet*.

Samtliga i gruppen har utmärkt sig musikaliskt på olika håll i Svenskfinland som körledare, Voice of Finland-deltagare och soloartister. Lägg till samarbetspartner som **Mikael Svarvar** och **Johannes Häger** och du förstår att kvaliteten inte är ett problem.

■ CHRISTA MICKELSSON

”Nu när vi oftast har ett val kan jag förundra mig över hur lätt vi lämpar över våra barn på andra.”

Klaus Härö

både produktionsbolaget och jag kände genast att här har vi något. En helguten berättelse som är historiskt förankrad men samtidigt universell. När jag läst klart hoppades jag innerligt att jag skulle få göra filmen.

– Ett annat kriterium är förstås filmens budskap. Jag är tillräckligt bristfällig som människa som det är – jag vill inte lämna några spår efter mig här i världen som jag inte kan stå för. Det har jag åtminstone lite inflytande över! skrattar Härö.

Fäktning är vackert att se på, och dina filmer har annars också en visuell skönhet. Är det viktigt för dig?

– Ja, skönhet är viktigt. Jag tänker mycket på det när jag väljer inspelningsmiljöer. Fäktning är en uråldrig sport, så graciös och nobel på något vis. Och svår. Jag tog två lektioner för att få ett hum om saken, men Märt (Avandi, som spelar Nelis) och barnen fick slita hårt!

– Fäktaren handlar om livet under Sovjetunionens ockupation, och temat blev extra allvarstygnt när Ryssland invaderade Krimhalvön strax efter att inspelningarna kommit igång.

Dina filmer tar ofta upp utsatthet och förtryck, och den lilla människans öde i det stora sammanhanget. Hur ser du på det?

– Jag tänker att mina filmer visar livet som det ofta är, inte som vi vill att det ska vara. Men det gäller att hitta den personliga historien i skuggan av det stora skeendet. Här kom den i form av främlingen som dyker upp och börjar lära barnen fäktning. Det blev ett David möter Goljat-tema som på olika sätt löper som en tråd genom filmen. Alla skådespelare var estniska och vissa hade jobbat i över fyrtio år. Det var inte svårt för dem att leva sig in i den skräck som präglade livet då. Och som otroligt nog känns aktuell igen.

Fäktaren har Finlandspremiär den 13 mars.

släppa lite på min perfektionism och ha tillit till att teamet kan sin sak – mina första filminspelningar var nog ganska glädjelösa, misstänker jag, säger Härö med ett skratt.

– Men varje film är ändå ett stort projekt och det finns massor som kan gå fel. Rädslan finns alltid där, men jag har accepterat den. Skulle jag lyssna på den skulle jag ju inte göra filmer! Drivkraften att göra film är alltid starkare.

Är det ett kall för dig, att vara regissör?

– Nej, det skulle jag inte säga. Att vara en Kristi lärjunge; att vara make och far, det är ett kall. Att vara regissör är ett jobb som jag tycker om och har begåvning för.

Vad letar du efter när du väljer manus?

– En berättelse som jag tror kan orka intressera mig i de 2–3 år det tar att göra en film. Manus till Fäktaren, skrivet av Anna Heinämaa, var ovanligt bra och

Han får mig att minnas det

BOK

Det är mycket man inte måste. 77 krönikor

Författare: Tomas Sjödin
Förlag: Libris 2015

77 krönikor, tidigare publicerade huvudsakligen i Göteborgs-Posten, har samlats i boken *Det är mycket man inte måste*. De är skrivna av pastorn, föreläsaren och författaren **Tomas Sjödin**.

Orsaken till att så många – också jag – blir entusiastiska till och med över en Sjödin-bok som luktar lite skåpmat är det tonfall, den avväpnande värme han gjort till sin egen och som gör att han gång på gång blivit vald till både sommar- och vinterprat i Sveriges radio.

I förordet citeras en läsare som skrivit och tackat för hans krönikor med orden: ”En bra krönika beskriver något man redan visste, men inte tänkt på.” Så är det, tänker jag många gånger medan jag läser den här boken.

Sjödins styrka är inte ett kraftigt, innovativt och drabbande andligt språk som till exempel hos **Martin Lönnbo**. Nej, han lever i de vardagliga associationernas värld. Därför är han så tillgänglig. Också de som ingen tro har kan läsa honom med uppskattning och jag vet att hans böcker är populära presenter eftersom de går hem hos nästan alla.

Det finns vissa teman som går igen i hans författarskap. Ett är svårigheten i att hitta en lämplig balans mellan arbete och vila, ett annat är sorg och saknad. Tomas Sjödin och hans fru har haft tre söner, varav den

äldsta och den yngsta dött i en framskridande hjärnsjukdom. Texterna om dem hör till det som drabbar mig allra mest i den här boken.

Han är också bra på att skriva om tro som erfarenhet på ett sätt som får läsaren att luta sig tillbaka med en ny lätthet i kroppen: kanske det inte var så svårt ändå? Om det är okej att tvivla? Om det går att fortsätta tro också då man varit med om det värsta?

Den text som berörde mig mest den här gången handlar om ett litet häfte som Tomas Sjödin och hans fru fick från en okänd avsändare. Det är en gammal bok av **Olof Hartman**, och den handlar om Getsemane och om ångest. Hartman skriver att ångesten inte bara är vår, den är också Guds. Ett ställe har den okända avsändaren strukit under med två färger: ”Inte nog med att ångesten inte ska skilja oss – den förenar oss, som ett mörkt sakrament.”

Sjödin skriver: ”Har du kastat ifrån dig evangelium, så tro det nu. Du är inte förkastad. Ångesten kan inte skilja oss från Gud. Stryk under det.”

Och när jag läser det tänker jag att bara Sjödin kan skriva så rakt utan att bli påträngande, utan att ens för en sekund kännas som en salvelsefull predikant. Han är en lågmäld talare, och han skriver lågmäلت. När någon viskar lägger man sitt åt sidan och börjar lyssna.

Men jag tänker också så här om Gud och ångesten: så måste det ju vara. Jag visste det ju.

Men det hade helt slunkit ur mitt minne tills jag läste det hos Tomas Sjödin.

■ SOFIA TORVALDS

TOMAS SJÖDIN är en skribent som går hem hos nästan alla. FOTO: RICKARD L ERIKSSON

En första vandringsguide i livets landskap

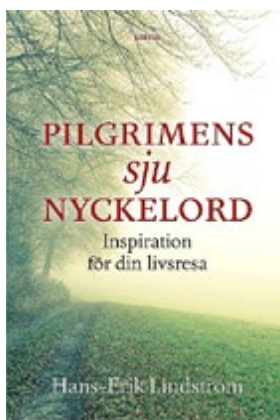
BOK

Pilgrimens sju nyckelord. Inspiration för din livsresa

Författare: Hans-Erik Lindström
Förlag: Libris 2015

Hans-Erik Lindström är pilgrimsvandrande och präst.

Han har varit med och byggt upp Nordens första pilgrimscentrum i Vadstena. Det här är i det närmaste en liten andakts- eller vägledningsbok för den som är på väg – antingen på en konkret vandring eller på en inre resa mot större självkännedom och ett liv som är lite enklare.

Lindström lyfter fram sju ord: Frihet. Enkelhet. Tystnad. Bekymmerslöshet. Långsamhet. Andlighet. Delande. För många är det här längtansord och saknadsord. Varje ord får ett eget avsnitt i boken.

Pilgrimens sju nyckelord är en liten bok till formatet. Den ryms med i en ryggsäck som inte får bli för tung. För att verkligen kunna säga något om den här boken borde jag naturligtvis ge mig ut på långvandring och ta den

med, använda den längs vägen och se vad som händer. Att bara läsa den rakt igenom som jag gjorde nu gör den knappast rättvisa.

Innehållet är i alla fall så pass enkelt att jag skulle kalla det här en nybörjarsbok. Eller en slags grundkurs för den som sällan har tid att ”besöka sig själv”, som Lindström uttrycker det. Boken väcker inspiration och pekar ut riktningen mot ett annorlunda liv, men själva vandringen återstår.

Den måste alla göra själva.

Tyngdpunkten i *Pilgrimens sju nyckelord* ligger på det introspektiva, men Lindström lyfter också fram hur viktigt det är att söka sig utåt. Det handlar om att först få och sedan ge, om att ta emot för att sedan kunna ge vidare. En viktig poäng är att komma ihåg alla ofrivilliga vandrare: alla flyktingar, hemlösa och människor som flyr undan inre problem.

■ JOHANNA GRANLUND

KRYSSET MARS

	BMA 2015	HÄNDELSE MÅNADEN DEK 1914 DAVIDSON 2. JAN 12:29	JORD- PLÄTT	TITAN	LUNG- BLÅSA	ÄDEL- STEN 2. MÅN 28:19	KULAKOVA SOVJETISK SKÖ- ÅKARE	STURSK				
	→					↓	UPPSYN EN PLATS MED EN TRÄGGÅRD 1. MÅN 2:8					
	"HAND- LINGS- UTRYMME"							DONERA				
				KLART ERIK ERIKSSON								
	"MYRA OCH ..." Joh 19:39	BOKHÄLLA "I DITT ANLETES..." 1. MÅN 3:19				UPP- KOMST ADJEKTIV						
						SPECIELLA STRÅNG- INSTRU- MENT		IN- BUNDEN				
JAKOBS SON 1. MÅN 30:18	↓	TEXTIL BÄRD I KYRKA	ÅTSKILS PIGG	SORTI	HULDA	ÄDN ÄR EN SÅDAN	FLOD POJKNAMN TA PAUS		OHÖVLIG HÄRD	RYSK HÄRSKARE	KILD- GRAM JÄMNING UTROP	
↳					GAMMAL SKIVA		JAG KING COLE		BUSTER I FILMENS VÄRLD VERA ÄNSTGÅRD		FÖRE VÅR TIO	
SYNSK								JALU				
"ÅNGSLIG					TILL- TALAT SVANGA			JÄRN- VÄGS- SPÅR		SLUT- LIGEN	TALLIUM FASTE- MÅNAD	
↳		ESAIAS, PRÄST- MAN	ORD				STYCK VÄLLA		LITET OJUR MED STOR SVANS			AVLIDA
SIKYNDA INTE VÅRT FLOD			MYNTI- ENHET I NIGERIA				FEBER- NEDSÄT- TANDE MEDEL	RELIGIÖS IDROTTS- KLUBB			SKERDE- TID DLOF TENGSTÄR	
↳			CIVIL- STÄND		RUBEN HANSSON "Sjöfarer"		ÖRLIG FÄGEL		SLOGS IHOP MED EJWELL CENTRUM I TROSK REKLAM			SKÄRA
ALLTSA NÖDSAKA PÅ BY FÄR TODD				ORDNAD HÖGT KORT				BUR- FÄGEL	INDISKT INSTRU- MENT FR TALLIUM			8/7
↳					Flicknamn MASSA- CHUSETTS			FATTIG- DOM BUSKE			BESTÄMD ARTIKEL	
↳			MOTSATS TILL PSYKIATER						KRYDDA			
KELLY, SKÅDE- SPELARE		SKRÄMA				FRUKT			DOKTOR		TVÄR- SLÅ	

Konstruerat av BRITT-MARI ANDFOLK

FEBRUARIKRYSSETS LÖSNING

Bland de rätta lösningarna belönades följande med ett bokpris som kommer på posten. Vi gratulerar: **Myrtle Ström, Vörå, Katarina Nikkanen, Mörskom och Siv Järvenkylä, Skuru.**

VINN
BÖCKER!

SKICKA IN!

Sänd in din krysslösning senast tisdagen den 24 mars 2015 till: Kyrkpressen, Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors. Märk kuvertet "Marskryssset". De tre först öppnade rätta lösningarna belönas med bokpris. Bibelcitaten i kryssset är enligt Bibel 2000. Lycka till!

Namn & adress:

.....
.....
.....

	KALLA- DES TOMAT Joh 11:14	T	FÖR- DRAG- SAMMET	LED- NING	LÅNG TID	BIL MÅRDE	S	RUS	K	SPASM	P	GODS- ÅGARE	BMA 2015
	→	V	Ö	R	Ä	→	K	Y	R	K	A	KRITI- SERAR	SCEN
FRÄM		I	V	E	R	BEDT PÅ LATIN	O	R	A	R	A	KVIN FEMTON VTA	TRE
NYRA KÄR- TISK		L	E	G	A	KVINNA I ATEN APOLLON SÅDAN	D	A	M	A	R	I	S
↳		E	L	R	I	T	S	A	P	R	O	S	T
FRÖSET VÄTEN		I	S	A	L	CAFENE PÅ BY FÄR ATEN	Ä	D	E	N	A	R	
SLAG- ORD	↓	P	E	N	E	G	L	I	G	E	R	A	R
↳		S	L	O	G	A	N	S	Å	N	G	E	R
MARIS		A	D	E	L	S	M	A	N	E	N	T	R
BLÅSA KALLA PÅ BY FÄR		N	A	R	A	2+2	A	D	D	E	N	D	E
↳		E	D	G	A	R	D	E	A	N	E	K	E
TITIA		S	E	L	A	STYCK	G	A	V	H	O	P	
A		B	R	A	H	A	M	S	H	I	S	S	P
↳		Y	D	A	R	G	A	T	R	A	S	K	A
12/13		G	R	E	G	E	R	E	N	S	A	M	T
↳		O	D	E	L	A	D	F	A	D	E	R	H
HEL		N	E	R	O	FÄGEL	T	R	A	N	A	BIDEL- DAL	G

UR EVANGELIET

”Jag är det levande brödet, som har kommit ner från himlen. Den som äter av det brödet skall leva i evighet.”

Läs mera i Joh. 6:48–58.

OM HELGEN

Mat för kropp och själ

Den här söndagen brukar kallas midfastosöndagen eftersom den infaller mitt i fastan. Den kallas också brödsöndagen.

Söndagens texter handlar om hur människan behöver inte bara mat för att mätta den kroppsliga hungern utan också föda för själen. Jesus själv är livets bröd. Han delar ut sina goda gåvor till oss och lär oss att dela med oss av det vi har till dem som behöver det.

RUNT KNUTEN

”Allt jag vill är att räcka till.”

Kvinnokväll i Esse församlingshem fredag klockan 19.

Kristus, dig är ingen lik

24-26.4 Kyrkhelg-Syd i Södra Haga kyrka

MEDVERKANDE Peter Östman, Stig Kankkonen, Gunnar Weckström, Henrik Perret, Boris och Vivian Salo, Kristoffer Streng m.fl. BARNPROGRAM under hela helgen. Programdetaljer på kyrkhelg.fi

INSIDAN

Ansvärlig redaktör: Erika Rönngård, 040 831 6614, annons@kyrkpressen.fi

Annonsera i Kyrkpressen! Leif Westerling 050 329 4444, leif.westerling@kyrkpressen.fi Jonny Åstrand 050 092 4528, cjcenter@malax.fi Kyrkliga annonser: 040 831 6614, annons@kyrkpressen.fi

BETRAKTELSEN PETER KARLSSON

ILLUSTRATION: JOHANNA HÖGVÄG

Aptit på livet

VI ÄGER en skatt som många sedan länge har glömt bort. Längre söderut öser man ur den skatten, men här har den förlorat sin betydelse

Måltiden i vårt samhälle kunde vi lika gärna ersätta med en pillerburk innehållande näringsvärde för en måltid. Det är som om måltidens innersta väsen skulle ha försvunnit. Hela vår "levnadskultur" skriker åt oss "ät och spring".

Hur skulle det vara om vi kunde gå tillbaka till skatsten. Den riktiga måltiden med gemenskap, vänskap och vila som de väsentligaste kryddorna. Vår hunger driver oss till bordet, men också vår längtan efter gemenskap, vi vill samlas, vi vill prata, vi vill känna den varma atmosfären. Det är inte alls konstigt att köket blir hemmets hjärta, den plats där man blir sittande när man kommer på besök eller då man själv får gäster.

Vi måste äta för att upprätthålla livsfunktionerna, men vad glädje gör en måltid om man inte får dela den med någon?

Den inre hungern kan många gånger vara värre. Maten kan kännas kväljande, trots att magen är tom. Därför att längtan efter gemenskap gör att maten bara blir ett surrogat för något bättre. Kanske är det så att gemenskapen är den verkliga måltiden, att den livgivande födan sker i ett möte. Då släpper fördämningarna, gråten är början på något nytt, tiden då man livnär sig på soppa av tillbakahållen gråt är förbi.

Det är möjligt att tala om nattvarden, men man får inte speciellt mycket sagt, eftersom det undandrar sig både vårt förnuft och vårt språk. Jesus säger "Om ni inte äter Människosonens kött och dricker hans blod äger ni inte livet. Den som äter mitt kött och dricker mitt blod förblir i mig och jag i honom. Liksom den levande Fadern har sänt mig och jag lever genom Fadern, skall också den som äter mig leva genom mig" Nattvarden är det allra djupaste mysteriet i den kristna tron och inte nog med att det är ett mysterium, det är ett heligt mysterium och den sortens mysterier får sin förklaring först en gång hemma hos Gud. När jag talar om nattvarden handlar det därför med nödvändighet om det ytvatten där vårt förstånd lärt sig simma – djupare än så kommer vi inte. Själva mysteriet när vi inte eftersom det finns långt därnere i djupet. Det vi vet är att Jesus måste bli en del av oss, finnas i oss, ätas av oss, först då mättar Gud själens hunger. Då behöver vi inte livnära oss på våra inåtvända tårar utan kan gråta ut dem i befrielse.

Peter Karlsson är tillförordnad kyrkoherde i Ålands södra skärgårdsförsamling.

#bönetwitter

”Gud, ge oss ap- tit på livet, låt oss bli ett med Dig och varandra, så kan vi tillsam- mans föda din hungrande ska- pelse.”

Följ Kyrkpressens böne- twitter på sökordet #bönetwitter

HELGENS TEXTER

FÖRSTA LÄSNINGEN Jes. 55:1–3

ANDRA LÄSNINGEN Upp. 21:6–7

EVANGELIUM Joh. 6:48–58

Fjärde söndagen i fas- tan, Midfastosöndagen. Temat är "Livets bröd".

PSALMFÖRSLAG

383, 486, 489, 225 (N).

Psalmerna är valda av Dag-Ulrik Almqvist.

KLARSPRÅK

Oblat kallar man det lil- la tunna bröd som oftast används som nattvards- bröd. Oblaten ska mot- svara det osyrade judis- ka bröd som Jesus och lärjungarna åt vid den första påsken.

Osyrat bröd äts tra- ditionellt vid det judis- ka påskfirandet, pesach. Pesach firas till minne av israeliternas uttåg ur Egypten, ett uttåg som skedde under så stor brådska att brödet in- te hann jäsa färdigt utan äts osyrat.

Källa: Wikipedia

KALENDERN 13–19.3

DOMPROSTERIET

❖ BORGÅ FRE 13.3 kl. 13.15: SAMLING VID HJÄLTEGRAVARNA kransnedläggning och andakt, Håkan Djupsjöbacka, Timo Ågren, Merja Halmetoja KL. 14 Kaffeservering i finska för- samlingshemmet, Lundagatan 5 SÖ 15.3 KL. 10: GUDSTJÄNST I EMSALÖ KAPELL Djupsjöbacka, Tollander, Block- flöjtsensemblen Kapellföreningens årsmöte efter mässan. KL. 12: HÖGMÄSSA I DOMKYRKAN Eisentraut-Söderström, Boris Salo predikar, Söderström, lä- gerdeltagare, Sixten och Linnea Ekstrand gudstjänstgrupp. Skriv- tolad.

❖ LAPTRÄSK lö 14.3 kl. 10-14: Familjeskoj i församlingshemmet. Barnklängen uppträder kl. 11. Pyssel, musik, loppborg, lotteri mm. Sopplunch kl. 11.30-13. För alla åldrar, kom in när det passar! sö 15.3 kl. 10: Högmässa i kyrkan on 18.3 kl. 9.30: Vuxen-Barn i fh on 18.3 kl. 15.15: Barnklängen övar i fh

❖ LILJENDAL lö 14.3 kl. 10: Nappeklubben i Prästgården sö 15.3 kl. 12: Högmässa i kapellet sö 15.3 kl. 14: Högmässa i Andre- askapellet må 16.3 kl. 11.30-13.30: 7-euros lunch i Mariagården. Intäkterna till diakonifonden on 18.3 kl. 10: Vuxen-Barn i Ma- riagården on 18.3 kl. 13: Vårkonsert för seni-orer i Mariagården. Kaffeservering on 18.3 kl. 19: Kyrkokören övar i Mariagården to 19.3 kl. 15.15: Ungdomsbandet övar i Prästgården

❖ LOVISA Biskopsvisitation: i Lovisa svens-ka församling 13-15.3 Öppet hus för ungdomar: fre 13.3 kl 18 i Prästis, biskop Björn på besök Biskopsmässa: sö 15.3 kl 10 i kyrkan, af Hällström, biskop Björn Vikström, Blom, Jokinen. Välsig- nelse av förtroendevalda. Efter mässan visitationsstämma med lunch i församlingsgården Jubileumskonsert-I Sibelius fot- spår: sö 15.3 kl 18 i kyrkan, Harry Dahlström & Kaj-Erik Gustafsson, baryton & orgel Pensionärsföreningen: ti 17.3 kl 13 i församlingsgården Ungdomskören: ti 17.3 kl 14:30 i kyrkan Puzelkväll: ti 17.3 kl 16:15 i Val- kom kyrka Morgonkaffe: to 19.3 kl. 8:30 i Tikva Gudstjänstkören: to 19.3 kl 18-19:30 i kyrkan

❖ PERNÅ Café Mikael: fr 13.3 kl. 10-12 i Mi- kaelstugan, Jeannette Sjögård- Andersson. Gemensamt ansvar sparbösin- samling: lö 14.3 kl. 10-13 vid K- butiken i Forsby. Högmässa: sö 15.3 kl. 10.00 i kyrkan, Minna Silfvergrén, Marcus Kalliokoski. Mässa: sö 15.3 kl. 14.00 i Andre- askapellet, Minna Silfvergrén, Marcus Kalliokoski. Nepalesisk lunch: Kockar från den nepalesiska restaurangen Kuhkuri i Borgå, sö 22.3 i Sockenstugan efter högmässan i kyrkan. Gör din bordsreservering senast 17.3 via församlingens hemsida www.pernaevl.fi eller ring tel. 044-7229242 må-on kl. 9-12. Rekom- menderat pris: vuxna 10 €, barn under 12 år 5 €, barn under 5 år 0 €, familjepris 30 €. På lunchen medverkar Ann-Britt Hedman och berättar om sin studieresa till Nepal där hon träffade Pernå församlings avtalsmissionärer Mia och Ben Westerling.

❖ SIBBO Sibbo kyrka: Sö kl 12 mässa Katja Korpi, Lauri Palin, gudstjänstfri- villiga. Söndagsskola i Kyrkoby församl. hem. kl 12. OBS! Allsång 15.3 inställd. Vårkonsert med Sibbo kam- marorkester: Sö kl 18, Sibbo kyrka. Dirigent: Tapio von Boehm. Solist: Jonathan Roozeman, cello. Program 6/12€. Arr. med Sipoon suomalaisen seurakunta. Jenny-Maria: Må kl 17:30, Präst- gården. Ann-Lis Biström. Aldre i Söderkulla: On kl 13, Manna (Hälsöv.2). Korpi. Bibelstudier i Norra Paipis by- kyrka: On kl 18. Markusevangeliet del 3/5. Stefan Djupsjöbacka. Meditativ mässa: Fr 20.3 kl 21, Sibbo kyrka. Camilla Ekholm, Pa- lin, Biström, Patrik Frisk.

HELSINGFORS PROSTERI

❖ JOHANNES Mer information på Johannes hemsida: www.helsingforsfor- samlingsar.fi/johannes Fr 13.3 kl. 10-11.30:Knatterytmi i Hör- nan, Höbergsgatan 10, gatuni- vän. För barn över 1 år. Wiklund. kl. 12.15-13.30: Veckolunch i Höbergsgården, Höbergsgatan 10 E. Välkommen på middagsbön i Johanneskyrkan kl. 12. Sö 15.3 kl. 10: Högmässa i S:t Jacobs kyrka. Westerlund, Enlund. Kyrk- kaffe. kl.12: Familjemässa i Johannes- kyrkan. Repo-Rostedt, Heikel- Nyberg, Fogelberg, Natalie Ball med Kronans barnkör. Kyrkkaffe. kl. 15: Mässa i Folkhälsans Seni- orhus. Heikel-Nyberg, Almqvist. Må 16.3 kl. 10-11.30:Babyrytmik i Hörnan, Höbergsgatan 10, gatunivån. För barn under 1 år. Wiklund. kl. 11-12: Cellverksamhet "Guds närvaro i vår samvaro" i S:t Jacob.

Gertrud Strandén. kl. 13: Samtalsgruppen i Maj- blomman, Sanitärsgatan 4-6. Stefan Djupsjöbacka. Ti 17.3 kl. 12: Lunchmusik i Gamla kyrkan med Pilvi Listo. kl. 13: Träffpunkt. Apotekaren Bengt Mattila: "Apoteken förr och nu". Höbergsgatan 10 E. kl. 19: Korsvägen i Johanneskyr- kan. Lindström, Enlund. On 18.3 kl. 14: Sjötorpet, Höbergsgatan 10 E, 2 vån. Ollberg. kl. 14-15.30: Diakoniträffen i S:t Jacobs församlingssal. Salenius kl. 18: Veckomässa i Gamla kyr- kan. Busck-Nielsen, Almqvist. kl. 17-19: Familjecafé i Hörnan, Höbergsgatan 10, gatunivån. Lap- palainen. Middagsbön: i Johanneskyrkan må-fr kl. 12. SORGEGRUPP: Träffas 23.4, 7.5 och 21.5. Anmälningar till gruppen senast 27.3 till karin.salenius@evl. fi eller tfn 09 2340 7724. OBS! Vid inbetalning till Gemen- samt Ansvar använd referens- numret 305721. (Tryckfel i j 12).

❖ MATTEUS Matteus hemsida: www.matteus.fi MATTEUSKYRKAN Åbohusvä- gen 3 Fr 13.3 kl. 19: samling för män (2 vån). Magnus Riska: Mellanöstern – i stormens öga. Diskussions- kväll. Sö 15.3 kl. 12: högm, Hallvar, Forsman. Kyrkkaffe. Må 16.3 kl. 18: Kvinnor mitt i livet. Kantor Mimi Sundroos berättar om och leder oss i helig dans. Ti 17.3 ingen körövning. On 18.3 kl. 8.30-9: morgonmäs- sa, Ahlfors. Morgonmässa varje onsdag i Matteuskyrkan. On 18.3 kl. 18-19: RostRöst i Öst (2 vån). Gruppen övar varje ons- dag. Mera info: kantor Mimi Sun- droos, tfn 040-584 0296. On 18.3 kl. 18: MU-mässa, Mat- teus Ungdom -mässa, Hallvar. En kort mässa med bönevandring, kyrkfika efteråt. To 19.3 kl. 12: Handarbetsgruppen samlas (2 vån), Riitakorpi. DEGERÖ KYRKA Rävsnösvä- gen 13 Sö 15.3 kl. 10: högm, Hallvar, Forsman. Kyrkkaffe.

❖ PETRUS www.petrusförsamling.net Fr 13.3: - kl. 10 Musiklek: i Haga, Vesperv. 12 A. Musiklek för barn 0-4 år med förälder. Vi bjuder på kaffe, saft och smörgås. Ledare Sussi Isaksson. Sö 15.3: - kl. 13 Högmässa med kyrko- herdens avskedspredikan: i Södra Haga kyrka, Vesperv. 12. Lassus, Björk, Ahlberg, Hilli. Sång och musikprogram av Vokalensem- blen, Rebecca Björk, Erik Abbor och Amanda Stenius. Barnpass- ning. Efter högmässan avtackas Bengt. Festkaffe. Må 16.3: - kl. 18 Bibelträff: i Månas kyrka,

RYSK-ORTODOX KÖRMUSIK

Konevits i Finland igen

Konevits-kvartetten är på konsertturné i Finland igen. Det mångsidiga programmet som ingår i konserten är ett genomsnitt av de ryska manliga kammarkörernas rika tradition. Centrat i Konevits-kvartet-

tens program är den ryska kyrkomusiken, allt från forna klosterkompositioner till moderna verk. Den äldsta kyrkomusiken sjungs enstämigt. De lite nyare sångerna har anpassats för 2-3 stämmor. De fyrstämiga bearbetningar vi nu får höra har kören själv gjort. Förutom kyrkomusik in-

går rysk folk- och militärmusik i programmet. Marscherna från tsartiden har återkommit efter att ha varit totalt försvunna under sovjettiden.

Kvartetten uppträder i Vanda 21.3. 16.00 (Ortodoxa kyrkan), i Helsingfors 22.3. 19.00 (Roihuvuori kyrka) och i Träskända 23.3. 19.00 (Träskända kyrka).

Gratis inträde, programblad 10 €. Intäkterna går till återuppbyggandet av Konevits-klostret vid Ladoga.

KONEVITS-KVARTETTEN BESÖKER huvudstadsregionen.

70- och 75års födelsedagsfest: 19.3 kl 13-15 i församlingen i Gamla Vasa. Du som jubilerar under året inbjuds med make/ make eller vän.

KVEVLAX
Tonårscafé: fr kl 19 i ds.
Högmässa: sö kl 10, Byskata, André.
Karakaffe: to 19.3. kl 9.15 i ds.
Andakt på Funisgården: to 19.3. kl 13.30.

MALAX
Psalmkväll: i fastan to 12.3 kl. 19 i kyrkan. Vi sjunger fastepsalmer. Kyrkokören och Trallarna medv.
Högmässa: sö 15.3 kl 10 i FH. Tornberg, Lax.
Finsk gudstjänst: sö 15.3 kl 12 i Kolina. Trallarna och Kyrkokören medv. Kyrkakaffe. Tornberg, Lax.
Konsert: sö 15.3 kl 18 i kyrkan med kyrkomusikstuderande i Novia.
Träffpunkt Socken: Loppis må 15-19, ti-on 10-14.
Onsdagar kl 10-14 för vuxna daglediga i Malax med omnejd. Vi umgås kring hälsofrämjande program och blir serverade varm sopplunch och kaffe för 3 euro.
Legatos elevkonsert: to 19.3 kl 19 i KH.
Diskussionsgruppen: Amici in spiritu kl. 19 i KH.
Ingen diakonimottagning i mars 2015.
Ring kyrkoherde Tomi Tornberg, 050-559 7757.

PETALAX
Högmässa: sö 15.3 kl 11 Björklund, Vidjeskog
Syfoeringen: on 18.3 kl 13 i församlingenshemmet
Samling för pensionärer och daglediga: fr 20.3 kl 13 Gäst: Emina Arnautovic. Björklund, Brunell, Kontakten, Norrgård, servering, taxi

REPLOTT
Kom med och sjung i projektkör: till påsk! Kören medv. vid gudstjänsterna i Replot kyrka på långfredagen och påskdagen. Övningar torsdagar kl. 19 i försh.
Gudstjänst: i Replot sö kl. 10. Kaski, Wargh.
Skriftskola: efter gudstjänsten sö kl. 11-14.
Ekumenisk bön för skärgården: ons 18.3 kl. 18 i Replot försh.
"Vi över 60": samling to 19.3 kl.13 i Björkögården, gäst Henry Byskata, M-L Örn, W Wargh.

SOLF
Kvinnofrukost: lö kl. 9 i fh. Helig dans - dans som rit och bön, Siv Jern.
Gudstjänst: sö kl. 10, Audas-Willman, Kronlund.
Söndagsskola: sö kl. 10.
Missionsvännerna: on kl. 13.
Lewisgruppen: to 19.3 kl. 18.30 hos A. Blomberg, Solfvägen 101. Disk.: C.S. Lewis bok "Utflykt från tyst planet". Nya deltagare välkomna.
Sommrarbete på begravningsplan: kan sökas senast 23.3.2015 på den blankett som fås från pastorskansliet, solfs.forsamling@evl.fi eller tel: 06 - 344 0026.

VASA
TREFALDIGHETSKYRKAN
Missionslunch: lö 14.3 kl 11.30-13.30 i stora förs. salen, Skolhusg. 28.
Ungdomsmässa: sö kl 13 Heidi Mäkelä, Mikael Forslund, Mikael Heikilä.
Unggudstjänst: ons 18.3 kl 18 Mäkelä, Ihatsu, hjälpledarna.
Morgonbön: to 19.3 kl 9 Sandin, Andersson.
BRÄNDÖ KYRKA
Sunday Service: at 1 pm Latvala, Tuomisto.
DRÄGNÄSBÄCKS KYRKA
Stilla mässa: sö kl 18 Siv Jern, Gudrun Särs, Berit Kurtén-Finnäs, Hanna Jern.
Allsångskväll: ons 18.3 kl 18.30 i Västervik bystuga. AV-kören, dir Petter Eklund.
SUNDOM KYRKA
Familjegudstjänst: sö kl 10 Lindblom, Monica Heikilä. Efteråt lunch o program i prästgården.

PEDERSÖRE PROSTERI

ESSE
Fr kl 19: Kvinnokväll i församlingenshemmet. "Allt jag vill är att räcka till". Maria Holmgård, Rebecca Ekman. Salt och sött på meny, 10 €.
-kl 20: Ungdomssamling i Fyren, Björkman.

Lö kl 13-17: Pappa-barn dag i Fyren, Isaksson. För pappor (eller annan manlig släkting) med barn. Program inne och ute, enligt önskemål. Anmälan till tfn 0403 100 452 eller 0403 100 450.
-kl 19: Sammankomst i kyrkan, Antero Heikkilä.
Sö kl 10: Gudstjänst i kyrkan, Isaksson, Gunnell. Textläsare: Majvor Forsblom, dörrvårdar: Slätkulla-Fors-Gers.
-kl 14 och 19: Sammankomst i Punsar bönehus.
Ti kl 18.30: Bibelstudium i Fyren, Isaksson.
On kl 15.30-ca 18: Konfirmandernas (sommargruppen) pyssel, bakning och sångövning inför påsken, i församlingenshemmet.
-kl 18: Församlingenskören övar i församlingenshemmet (Obs - vanlig tid!).
-kl 19.30: Bibelhögläsning i Aina, Isaksson.
On 25.3 kl 12: (Obs - ändrat datum!) Lunch för daglediga i församlingenshemmet, Christina och Andrey Heikkilä. Anmälan senast 20.2 till 0403100458.

JAKOBSTAD
To 19: Stickcafé i Bonäs prästgård.
Lö 10.30-13.30: Finska Missionssällskapets inspirationsdag kring mission i FC ungdom. ut. Andakt Björk, brunch, info. Anm. Ingrid Björkskog tfn 040-1692418 eller ingrid.bjorkskog@finskamissions-sallskapet.fi
18: Musikandakt med kören Evangelium i FC. Niklas Lindvik, Samuel Eriksson. Servering och lotteri efteråt.
19: Sammankomst i Skutnäs bönehus, Per Svenfelt. Radiering.
Sö 12: Högmässa i kyrkan, Björk, Krokfors, Östman, Kyrkokören.
14: Sammankomst i Skutnäs bönehus, Per Svenfelt, Sture Wargh. Radiering.
17: Fokus FEST i FC. "Bönekarnival". Knytkalas.
18: Sångstund med berättelser i Skutnäs bönehus, Per Svenfelt. Radiering.
To 18: SLEF:s missionsafton i FC. "Tillammans i Herrens tjänst", Leif Eriksson, Göran Stenlund, Brita Jern, Solveig Nylund.

KRONOBY
Ungdomarnas körövning: fr 13.3 kl 19.30 i fh
Fort Knox: lö 14.3 kl 18.00-22.30 vid Sommarhemmet
Gudstjänst: sö 15.3 kl 10.00, Ventin, Heikkilä. Församlingslunch
Sorgegruppen: må 16.3 kl 13.00 i lilla salen
Psalmsång: to 19.3 kl 18.30 hos Berit Björklund

LARSMO
Fre 13.3 kl. 18-20 Konfirmandsamling: i församlingenshemmet för sommarskriftskolan.
Lö 14.3 kl. 18 Parkkväll: i församlingenshemmet, med Sanna-Maria och Roope Laukkonen från Ruurikkala, m.fl. Servering. Tolkning.
Sö 15.3 kl. 10 Söndagsskulgudstjänst: Sjöblom, Wiklund, sång av Bosund söndagsskola. Kyrkvård: Gädda, Gäddnäs.
Må 16.3 kl. 18.30 Kvinnocafé: i församlingenshemmet.
Ons 14 kl. 18 Sedermåltid: i församlingenshemmet. Vi firar det gamla förbundets måltid enligt kristen tradition, med textläsning, bön och sång samt nattvardsgång kl. 21. Bindande anmälan till pastorskansliet tel. 728 1555 eller larsmo.forsamling@evl.fi, senast to 26.3. Pris 10 €.

NEDERVETIL
Sångandakt: fr 13.3 kl. 13.00 vid pensionärshemmet, Smedjebacka.
Finsk mässa: sö 15.3 kl. 10.00 i fh, Östman, Smedjebacka. Kinkerit kl. 12.00 i fh.
Läsmöte: on 18.3 kl. 19.00, Emmes läslag hos Cecilia och Samuel Ekfors.
Andakt: to 19.3 kl. 14.15 vid Terjärv vårdcenter, Smedjebacka och Kyrkokören.

NYKARLEBY
Sommarjobb: lämna in blankett senast 27.3 till resp. pastorskansli, se hemsidan.
Buss till konsert: Munsala kyrka 18.3. Anmäl: diakon M Eklöv, 050-4095825
NYKARLEBY
To kl 18.30 Träff för frivilliga: fh, Mats Edman
Sö kl 10 Högmässa: Edman, Ringwall
Må kl 18 Kenyamissionen: fh, Thomas Björkman
On kl 19 Läsmöte: Kyrkoby övre läslag hos Linda o Märten Andtbacka, Sandvik

To kl 18.30 Årsmöte: Socklot bönehus - kl 19.30 Läsmöte: Socklot läslag i bönehuset, Edman
MUNSALA
Fr kl 11 Fredagslunch: fh, Jarl Dahlbacka, "Emigrationen från Monå"
Sö kl 12 Gudstjänst: Edman, Lilius, projektkören
Ti kl 19 Missionskafé: Pensala bönehus, Monica Borgmästars, tema: Estland
Munsala Musikvecka 16-20.3:
Må kl 19 Sång/orgelafton: kyrkan, sång Markku Hekkala, orgel Janos Gyulveszi, programblad 10 €
Ti kl 18.30 Allsångskväll: Hirvax baptistkyrka, projektkör o sånggrupp
On kl 19 Sångafton för Gemensamt Ansvar: kyrkan, församlingens kyrkokörer, Birgittakören, Sirius Singers
Fr kl 19 Orgelafton: kyrkan, Karolin Wargh o Martin Klemets, programblad 10 €
JEPPÖ
Sö kl 10 Familjemässa: Klingenberg, Lilius. Efteråt Missionlunch i fh, kalops, potatis, efterrätt. Pris 8 e, u. 4 år gratis, barnfamiljer 20 e.
-kl 14 Möte: bönehuset, Åke Lillas, Bo-Greger Nygård, predikan o sång.

PEDERSÖRE
Andakt: Fr 14 i Pedersheim, Purmo församling
Ungdomskväll: Fr 20 i Kyrkhemmet i Bennäs, gäst: Mats Björklund
Högmässa: Sö 10 med nattvard i kyrkan, Häggblom, Sandstedt-Granvik, dörrvårdar Bennäs
Byagudstjänst: Sö 14 i Lövä bönehus, sång av söndagsskolbarnen, Häggblom, Sandstedt-Granvik
Sammankomst: Sö 18 i Kyrkostrands församlingshem
Bibelkväll: Ti 19 i Kyrkhemmet i Bennäs
Pensionärsamling: On 12 i Kyrkostrands församlingshem, Albert Häggblom, Gunvor Källman, lunch + eftermiddagskaffe 12 €
Symöten:
- Ti 13 i Lövä bönehus
- Ti 14 i Hedbo seniorboende, Häggblom

PURMO
To kl 17: Drängstugans personalmöte i Prästgården.

DOMKAPITLET

Kaplanstjänsten i Hangö svenska församling har inom utsatt ansökningstid sökt av stiftssekreteraren för personalvärd och utbildning vid domkapitlet i Borgå stift Margareta Puiras.

ÅRSMÖTEN

Finlands svenska prästhemsförbund rf. ÅRSMÖTE & VISOR
Lörd. 28.3. kl. 15.00 på Biskopsgården i Borgå
Vissångaren Henrik Huldén Helgmålsbön med biskop Björn i domkyrkan.
Middag & samvaro på rest. Rafael's steakhouse i Borgå.
Anmälan senast 23.3. till maria.b.vikstrom@gmail.com, tel. 040-5622585
Välkommen!

Glutenfria nattvardsoblater

Vi har bakat oblater i 106 år. Numera är våra oblater glutenfria och bakade på KRAV-märkta råvaror. De är ett hantverk där allt görs för hand.

Välkommen att beställa Era oblater från vårt oblatbageri! www.erstadiakoni.se/oblatbageri

Ersta diakoni

Kristendom och Nykterhet!

"Du som söker en alkohol- och drogfri miljö med möjlighet till Personlig utveckling - då har vi något för dig!"
En inkluderande gemenskap med ledorden, SANNING, KÄRLEK, RENHET OCH TROHET.

Nykterhet med traditioner.
Mer information:
Henry J. Ahlberg, 040-844 76 40
eller www.templarsofthonor.com/se

LEDIGA TJÄNSTER

PEDERSÖRENEJDENS KYRKLIGA SAMFÄLLIGHET

Pedersörenejdens kyrkliga samfällighet söker en

SJUKHUSPRÄST (50 %)

Den sökande skall vara präst och ha avlagt eller förbinder sig att avlägga kyrkans specialutbildning för sjukhusjälvårdare. Tjänsteuppgifterna fastställs i instruktionen för tjänsten. Sjukhusprästen skall ha utmärkt förmåga att använda svenska i tal och skrift samt god förmåga att använda finska i tal och skrift alternativt god förmåga att använda svenska i tal och skrift samt utmärkt förmåga att använda finska i tal och skrift. Lön enligt KyrkTAK kravnivå 602. Tjänsten tillträds 1.6.2015 eller enligt överenskommelse. Prövotiden är 6 månader. Den som väljs bör vara konfirmerad medlem av evangelisk-lutherska kyrkan i Finland. Innan tjänsten tillträds ska den som valts visa ett godtagbart läkarintyg över sitt hälsotillstånd. Sökande bör vara beredda på att genomgå ett lämplighetstest.

Ansökan med meritförteckning riktas till gemensamma kyrkorådet, Pedersörenejdens kyrkliga samfällighet, Ebba Brahe esplanaden 2, 68600 Jakobstad eller pedersorenejdens@evl.fi, senast 15.4.2015 kl 14.00. Märk kuvertet "Ansökan sjukhuspräst". Ansökningshandlingarna returneras inte. Tidigare inkomna ansökningar beaktas. Ytterligare information fås av sjukhuspräst Catharina Englund, tfn 0403 100 414.

Jakobstad, 2.3.2015
Pedersörenejdens kyrkliga samfällighet

Vid Helsingfors kyrkliga samfällighet jobbar 20 sjukhuspräster i 25 olika sjukhus och vårdinrättningar och en polispräst alla underställda den ledande sjukhusprästen. Inom det gemensamma församlingsarbetet lediganslås nu en

Ledande sjukhusprästtjänst

Ansökningstiden löper ut den 31.3.2015 kl 15.00. På adressen evl.fi/rekrytointi eller helsinginseurakunnat.fi/rekrytointi hittar Du platsannonser i sin helhet på finska.

Helsingfors kyrkliga samfällighet
Enheten för gemensamt församlingsarbete

MARKNAD

ÖNSKAS HYRA

26-årig Otnäs mag.stud. söker lägenhet i H:fors-Otnäs-trakten. Jag är rökfri och utan husdjur.
Tel. 044-5394602/Niklas

Skötsam, troende, scout- och köraktiv tjej, jobbar på barnhem. Söker etta, tvåa att hyra i centrala H:fors. Hör av dig! 040-8335541/Sofia

Flitig studerande söker förmånlig hyreslägenhet i Borgå.
Tel. 041 505 789 Alexandra

Matematiker och juristikstuderande söker hyresbostad i centrala Helsingfors/Drumsö. Ett icke-rökande, pålitligt par utan husdjur. Sökes tvåa, hyra max 1100 e/mån. Tel. 0505951355/Raymond

SE VENDE

Idylliskt SEMESTER-HEM i Spanien
TILL SALU

i Torrevieja på den vackra Costa Blanca-kusten.
Se närmare www.Etuovi.com / nr a88448.

Böcker i nätet allkristet.fi
Och i vänstäderna Karleby & Jakobstad

Hugo och Maria Winbergs stiftelse upprätthåller i Esbo servicehusboende på **Tunaberg** och vårdhemmet **Tunaro** för svenska pensionärer.
Hör dig för om vi har lediga servicebostäder.

Vi behöver dina frivilliginsatser,
kontakta Mona Sandberg, 050-520 2700.
Vi tar också gärna emot gåvor och testamenten,
kontakta Ken Thilman 040-5568 312.

Webshop med
åländskt konsthantverk

saltshop.ax

SALT
KONSTHANTVERK

Sjökvarteret, tel.21505, www.salt.ax

I sorgens ögonblick, står vi till Er tjänst

BEGRAVNINGSTJÄNST
Kalmari

Torgvägen 1, 02400 Kyrkslätt
tel: 010 2194550 eller Bodil Kalmari 050 4084460

info@hautauspalvelukalmari.fi www.hautauspalvelukalmari.fi

PREMIÄR 19 SEPTEMBER 2015

Christian Lindroos • Sofia Finnilä

FUNGUS

Ett musikaliskt svampäventyr

Unga Teatern Från 5 år uppåt
Speltid 2 h inkl. paus

Klobbskogsvägen 9, 02630 Esbo • 09-86208200
www.ungateatern.fi • info@ungateatern.fi

MUSIKFESTSPELEN MUSIKKIJUHLAT MUSIC FESTIVAL
KORSHOLM
30.7 - 6.8.2015

DEN NYA VÄRLDEN • UUSI MAAILMA • THE NEW WORLD • DIE NEUE WELT

Kom och lyssna till ny musik av temakompositör *Matthew Whittall* under Musikfestspelen i augusti. Välj din egen favorit bland mer än 30 konserter runtom i Österbotten. Årets artister spelar musik av bl.a. jubilerande *Jean Sibelius* och *Carl Nielsen*.

Aktia
Info & Program: www.korsholmmusikfestival.fi, info@korsholmmusikfestival.fi, +358 (0)6 3222 390
Studio Ticket, Rewel Center, (0)700 96525, siv.laine@studioticket.fi

Undervisnings- och kulturministeriet

Inspirationsdag för församlingens förtroendevalda
FÖRTROENDEFORUM 9.5.2015

Välkommen med på båten till Tallinn för att diskutera församling och kyrka från ett förtroendeperspektiv.
Mera information www.forsamlingsforbundet.fi

Biskop emeritus Gustav Björkstrand medverkar med föredraget Läge och tendenser i stiftet och kyrkan

Lilla Teatern **PREMIÄR 26.3**

Om du fick oöversägliga vetenskapliga bevis på att Jesus från Nazareth verkligen gick på Genesarets sjö, på vilket sätt skulle det förändra ditt liv? //

Text och regi **BENGT AHLFORS**

GÅ PÅ VATTEN

EN PSYKOLOGISK THRILLER OM SKULD OCH ANSVAR

I rollerna **SAMPO SARKOLA & PIA RUNNAKKO**

lillateatern.fi
Biljetter 26-37 €
Biljettbokning tfn (09) 3940 310
Eriksgatan 2, må-lö kl 12-18
och lippu.fi

HELSINGFORS STADSTEATER

INKAST MARIA SUNDBLOM-LINDBERG

Trygga Råkan

DET ÄR nattning men den enda som verkligen vill sova är jag själv. Hopknölad i en barnsäng försöker jag dra ner dem under täcket för att äntligen få dela lite "bäst och sämst i dag" och aftonbön. Men jag hinner inte ens börja med Gud som haver för redan på haver

skriker de unisont: – Neej, inte den! Den är sååå tråkig. – Men om mamma sjunger då? försöker jag. – Det hjälper inte mamma, den är tråkig ändå. Men Rockspindeln är bra och Var bor du lilla rått! Med mina två första barn var jag verkligen ambitiös, så där som tvåbarnsmödrar ofta är. Jag inte bara dramatiserade Barnens Bibel om kvällarna, jag skrev också dockteaterpjäser med andliga teman och jag gungade dem i gudstjänsten och pekade på lampor och ljus innan de ens kunde fokusera. Jag ville ge dem känsla för helighet och andliga kartor i detta svåra att vara människa.

Med större familj blev det också färre pjäser och dramatiseringarna blev allt kortare. Bönerna blev nästan enstaviga och många gånger var det snarare plikt än lust och nöd som fick mig att knäppa händerna tillsammans med dem under skrynkliga och otvättade lakan. Jag ville så gärna ge dem samma andlighet som de äldre men kraften och tron hade ändrats på tio år och det märktes förstås. Trots denna religiösa, psykiska och fysiska svacka tog jag dem ändå med på gudstjänst. Men just för att de inte var så insatta och intresserade tvingades jag nu betrakta gudstjänsten ur deras sekulariserade och barnliga blick. "Varför sjunger vi sånger som ingen verkar kunna?", "Jag förstår inte vad de pratar om.", "Varför tar det så länge?", "Varför får prästerna gå omkring och vi måste sitta stilla?", "Har ingen annan barn än du?", "Varför får man bara ett kex?" ...Gudstjänsten var kanske en vacker och annorlunda upplevelse men nästan helt obegripligt ur en liten människas perspektiv, märkte jag nu.

Gudstjänsten behöver inte vara underhållande för en vuxen. Den kan vara givande på så många andra plan men om den inte är givande känner man sig ofta ensam och tom. För barn måste gudstjänsten däremot vara magisk, underhållande eller lekfull precis som småbarns pedagogiken i dagis och skola måste vara det för att alls väcka barnens intresse. Att det är roligt eller spännande är ju det som är givande för dem. Jag kunde skratta bort mina barns märkliga kommentarer men de är fullvärdiga församlingsmedlemmar och deras frågor är berättigade. Jag är skyldig att tänka till hur jag och kyrkan ska kunna förmedla något som de förstår och upplever att är viktigt. Förr i tiden var kanske söndagsskolan och gudstjänsten det roligaste som hände i byn. En plats där man träffade jämnåriga. I dag är situationen den motsatta och barnen förväntar sig att få vara med.

Det är påsk och jag tvingar alla på påskvandring. Prästen ursäktar sig redan i dörren att "det här är inte för barn" men efter att ha fått iväg sex motsträviga finns det inte en tanke på att vända. Efteråt frågar jag inte hur det hade varit utan vad som var bäst. De är tysta i baksätet men så säger Ivar, 7 år: Bäst ... ja, det var väl det att hon pratade så mycket om Zlatan ...

Maria Sundblom-Lindberg är psykoterapeut, präst och publicist.

SEXUALITET UNGA

Inget sex före äktenskapet gäller än

Joachim von Weissenberg skriver i KP 26.2.2015 om ungdomar och sexualitet. Trots en försiktig början och hänvisningar till Gud spårar det ordentligt ur på slutet. Sexualiteten är inget vi uppfunnit i västvärlden under den senaste generationen. Vad gäller giftasålder är den jämfört med övriga världen (=majoriteten av världens människor) onaturligt hög bland annat på grund av lång utbildning som skjutit på familjebildningen onaturligt. Fertiliteten avtar efter att man fyllt 30 och risken för genetiska missbildningar ökar – den biologiska klockan tickar. Som motvikt till att

"Preventivmedlen har inte ändrat på de moraliska konsekvenserna."

personligheten inte mognat kan hävdas att unga människor har lättare att anpassa sig till varandra. Jag vill för all del inte föreskriva någon bestämd giftasålder.

Det här är kanske inte huvudtemat för skribenten och inte heller för mig. Jag vill dock opponera mig

starkt mot hans angrepp på den kristna devisen; "inget sex före äktenskapet". Det är just så det ska vara och alla andra påståenden är att predika avfall från Gud. Det här grundar sig inte på bibelcitat ryckta ur sitt sammanhang utan står helt klart i både GT (där ung kvinna= jungfru, virgin) och NT (jfr t.ex julevangeliet och hur viktigt det var för Josef att hans blivande hustru var jungfru). Preventivmedlen har inte ändrat på de moraliska konsekvenserna.

Visst syndades det redan då mot Guds vilja och det finns hela kulturer som

gått mot sin undergång på grund av sexuell lösläpphet, våld och perverst sex (Sodom, Gibea).

Det finns också nu förlåtelse för synd – om vi erkänner den som synd. Om vi tänker att vi gör som vi vill nu och ber om förlåtelse efteråt begår vi synd med berätt mod och hamnar i ett större mörker än vi räknat med.

Ungdomar, läs Bibeln – den är rykande aktuell! Där hittas också svaret på livets mening!

FJALAR SUNI

Vasa

SEXUALITET KYRKAN

Kroppen är Andens tempel

I Kyrkpressen torsdagen 26 februari presenterade doktorand Joachim von Weissenberg sina åsikter angående ungdomarnas sexualitet och kyrkans problematiska hållning till detta. Hans främsta bekymmer tycks vara att kyrkan med sin undervisning kan förhindra ungdomarna att lära känna sin kropp, som enligt Weissenberg betyder bland annat att de ska uppmuntras att skaffa sexuella erfarenheter före äktenskapet. Hans tanke är att kyrkan borde förändra sin undervisning på detta område så att den skulle motsvara dagens vetenskapliga standarder, som enligt honom betyder att avhållsamhet här är av ondo.

Weissenberg anser att Gud har skapat alla lagbundenheter som råder i universum, också den sexuella driften. Hans enkla slutsats är dock minst sagt kon-

"Weissenberg betonar ungdomarnas rätt till sin egen kropp, men Gud tycks ha en annorlunda syn på saken."

stig: när Gud har skapat den sexuella driften är det fritt fram att tillfredsställa den. Han säger att dessa frågor inte hör till kyrkans kärnkompetens, och därför borde kyrkans lärare anpassa sin undervisning till vetenskapsgrenarna medicin och psykologi?

Nu skulle jag gärna vända på steken och fråga varför herr Weissenberg överhuvudtaget vill uttala sig om Guds vilja i sammanhanget då han saligt blandar humanismen med sin tros-

uppfattning. Humanism är dock inte alls kristendom. Weissenberg betonar ungdomarnas rätt till sin egen kropp, men Gud tycks ha en annorlunda syn på saken, och den gäller både gamla och unga: "Flyt otukt. All annan synd, som en människa kan begå, är utom kroppen; men den som bedriver otukt, han syndar på sin egen kropp. Veten I då icke, att eders kropp är ett tempel åt den helige Ande, som bor i eder och som I haven undfått av Gud, och att i icke ären era egna? I ären ju köpta, och betalning är given. Så förhärliga då Gud i eders kropp", 1Kor 6:18-20.

Om Gud har skapat lagbundenheterna i hela universum, står Han säkert för sitt eget Ord också. Att påstå annat vore konstigt.

ANTTI HÄMÄLÄINEN,
missionär

VALDEBATT SDP

Var Rinne helt tyst?

Läste i Kyrkpressen om valdebatten angående religionens plats i det offentliga rummet mellan våra partiledare. Artikeln beskriver alla andra partiledares uttalanden men inget om socialdemokraternas ordförande Antti Rinne. Hade han faktiskt inga åsikter i frågorna, eller vill man inte återge dem?

ELLA BJÖRKMAN, Borgå

KP SVARAR

Ett referat av en paneldebatt blir ofrånkomligt alltid ett plock och fokuserande på vissa ordväxlingar och passager som känns särskilt intressanta – på grund av utrymmesskäl och materialöverskott. Att Antti Rinnes kommentarer föll för saxen var inte ett medvetet val, men jag beklagar om det tolkats så.

MAY WIKSTRÖM, Chefredaktör

Afrikanska ögonblick – andra upplagan ute nu!

Hur ser hjälparbetet ut i några av världens fattigaste områden? Majvor Nyholm arbetade under många år tillsammans med sin man, ögonkirurgen Sture Nyholm, med att rädda synen på människor i de fattigaste delarna av Kenya och södra Sudan.

24⁹⁰

Fontana Media

OPINION INFORMATION

Skicka insändaren till:

Kyrkpressen/opinion
Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors
E-post: redaktionen@kyrkpressen.fi

Insändare måste förse med skribentens namn samt för redaktionens bruk även adress och telefonnummer. Anonyma inlägg accepteras endast i undantagsfall.

Standardlängden för de kortare insändarna är 1 200 tecken. Redaktionen förbehåller sig rätten att förkorta insändarna. Insänd text returneras inte.

Radbytet är en längre insändartext med bildbyline som rymmer 2 000 tecken. Vill du skriva ett Radbyte bör du kontakta redaktionen på förhand.

DÖD BEGRAVNING

"En ekologisk begravning handlar inte om att sortera rätt in i det sista."

Jan-Erik Andelin skriver i Hufvudstadsbladet om vår inställning till död och begravningar.

ISLAM GENERALISERINGAR

Teologiska motiv

Joel Halldorf skriver i tidningen Dagen att religion, inklusive islam, aldrig är en isolerad faktor.

"Religion samspelar med ekonomiska, politiska och sociala förhållanden. Också detta omöj-

liggör generaliseringar av typen religion orsakar våld."

"Det går inte att förstå en organisation som IS skilt ifrån islam. Deras handlingar har teologiska motiv. Som utomstående kan man dock hävda att IS inte är representativt för islam."

Nu leker vi kyrka

Ska vi leka kyrka? I Kyrksläotts svenska församlings dagklubb kan man döpa barn eller gifta sig varje dag, om det känns så.

TEXT OCH FOTO:
SOFIA TORVALDS

En efter en samlas barnen till lekhyllan under trappan i Lyans dagklubb i Kyrkslätt. En tittar kritiskt på altarduken – den är blå, som den ska vara den här tiden på kyrkoåret – och byter ut den mot en vit. En annan plockar fram ljus och en tredje öppnar en psalmbok och börjar leta fram de rätta siffrorna som ska upplysa församlingen om vilken psalm som ska sjungas. Olyckligtvis suckar både barnledare **Yvonne Metsämäki** och Kyrkpressens redaktör uppgivet då de slår upp sina psalmböcker.

– Den var svår. Kan vi ta något lättare? Kanske *Måne och sol*?
Vi sjunger.

De leker gudstjänst

Kyrkleken är något alldeles unikt, något lite annorlunda än de altarskåp för barn som finns i en del församlingar. Det började med att Yvonne Metsämäki skaffade en kyrknalle med egen liten liturgisk garderob och en tillhörande nallekantor.

– Prästnallen heter Lasse efter vår kyrkoherde **Lars-Henrik** och kantornallen Ann har fått sitt namn efter församlingens kantor **Susanne**.

Nallarna deltar i den andakt som står på programmet på fredagarna. Då brukar nalle Lasse berätta en bibelberättelse som han själv valt medan nalle Ann i sin tur står för sångalet.

Men det slutar inte där. Småningom har ett litet altare, kyrkfönster och en barngarderob med mässhakar vuxit fram. Här finns också en brudklänning och brudgumsutstyrel för den som känner för att gifta sig. Under en period då här fanns en lämplig papplåda ordnades också många jordfästningar.

– Vi besöker ”stora kyrkan” med jämna mellanrum och det ger inspiration för lekarna. En del av barnen håller ofta till här. Jag har varit gudmor på många dop, berättar Metsämäki och tittar ner på dagens dopbarn, en docka iklädd dopklänning.

Ofta leker barnen gudstjänst eller andakt. De yngstas bibel, en bönbok och Barnens bibel plockas fram och många studerar dem intensivt.

– Jag vill att leken ska vara fri här, att barnen inte ska behöva känna att man måste leka på ett visst sätt i kyrkan. Om man vill leka med småbilar under altaret är det också okej.

Vana kyrkobesökare

Yvonne Metsämäki har satsat mycket på kyrkleken: sytt och broderat och planerat. Många medarbetare i församlingen har hjälp till med att samla ihop material och sy kläderna. Församlingens fastighetsarbetare **Anders Nyqvist** har byggt altaret och bänkarna. Yvonne Metsämäkis man byggde dopfunten efter hennes instruktioner.

– Jag drömmer om riktiga små natt-

VIGGO WECKSTRÖM funderar på vad man kan göra med processionskorset.

YVONNE METSÄMÄKI tillsammans med (från vänster) Wilhelm Nygård, Cassandra Weckström, Hanna Vasenius, Viggo Weckström och Heidi Pernaa.

WILHELM NYGÅRD organiserar psalmnumren så församlingen vet vad den ska sjunga.

DET FINNS nattvardskärl för kyrkleken, men Yvonne Metsämäki drömmer om mindre och sirligare bägare.

CASSANDRA WECKSTRÖM i brudgumsutstyrel.

vardskärl. Kanske någon som studerar konsthantverk skulle vilja göra sådana som studiearbete?

Hon hoppas att kyrkleken ska göra barnen till vana kyrkobesökare, sådana som inte känner att kyrkan

är främmande och lite skrämmande.
– Och så hoppas jag ju att de ska lära sig någonting, att de omedvetet plockar upp små bitar information, som till exempel vilka färger som används under kyrkoåret. När dagen är

”Jag vill att leken ska vara fri.”

Yvonne Metsämäki

slut och leken plockas undan ser jag alltid till att altarduken har rätt färg.

Nästa familjegudstjänst i Kyrksläotts kyrka går av stapeln den 19 april. Då firas att församlingarnas dagklubbssarbete fyller 70 år.